

DRAUGAS

PERIODICALS
March 24, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADENIS - WEDNESDAY, KOVO - MARCH 24, 2004

95-IEJI METAI

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-23-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 58
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Čikagos skautų Kaziuko mugė. Amerikiečių skaučių gerasis darbelis.
2 psl.

Toks kelias nuves tik į akligatvį. Mūsų kaimynė Baltarusija. „Mes ir Lietuva“.
3 psl.

Skaitytojų laiškų skiltyse: padėka ALGS; laisvė svarbiau už viską; ar Lietuvai reikia prezidento... Šeiminių kertelė.
4 psl.

Mūsų šalpa Lietuvoje nežinoma.
5 psl.

Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių susirinkimas. Lietuvių fondas gavo stambų palikimą. Ar norite vaidinti? Kariūnai moka ir giedoti.
6 psl.

Sportas

* Vokietijoje vykstančio penktojo Europos moterų šachmatų čempionato pirmajame rate Lietuvos atstovė Dagnė Čiukšytė pralaimėjo Vokietijos šachmatininkei, o antrajame rate nugalėjo turkų, 27 m. lietuvė, turinti 1 tašką iš 2 galimų, bendrojoje įskaitoje dalijasi 36-75 vietas. Kita Lietuvos atstovė Kristina Apanavičiūtė pirmajame rate pralaimėjo Vokietijos šachmatininkei, o antrajame rate sužaidė lygiosiomis su graike. 23 m. K. Apanavičiūtė, turinti 0.5 taško, dalijasi 76-87 vietas.

* Atvirosios Latvijos ledo ritulio čempionato pusfinalio antrosios rungtinės Elektrėnų „Energija“ pirmadienį svečiuose nusileido Uogrės „ASK“ komandai 1:7. Vienintelį įvartį Elektrėnų komandai pelnė Artūras Švedavičius.

* Tarptautinės dviračių sporto sąjungos (UCI) paskelbtos naujoje pasaulio plento dviratininkų vietų lentelėje iš lietuvių aukščiausia vieta — penktą — užima Edita Pučinskaitė (475 tšk.). 28 m. dviratininkė ankstesnėje, vasario 29 d., klasifikacijoje buvo taip pat penktą. Diana Žilūtė užima 13-ąją, Jolanta Polikevičiūtė — 18-ąją, jos sesuo Rasa — 32-ąją (32), Modesta Vžesniauskaitė — 67-ąją, Erika Vilonaitė (9 tšk.) — 131-ąją. Valstybinių rinktinė vietų lentelėje Lietuva išliko ketvirta.

Naujausios žinios

* Baltijos valstybės 2003 m. sėkmingai užtikrino pilietines laisves, teigia „Freedom House“.

* Varšuvoje konsultavosi Lietuvos ir Lenkijos diplomatai.

* Kauno apskrityje daugėja sergančiųjų atvirąja plaučių tuberkulioze.

* Savaitgalį siautusi audra draudikams didesnių nuostolių nesukėlė.

* Lietuvoje pradės veikti Filmų registras.

Konstitucinis Teismas nagrinėja paskutinįjį kaltinimą prezidentui

Vilnius, kovo 23 d. (BNS) — Konstitucinis Teismas (KT) antradienį baigė nagrinėti kaltinimą prezidentui Rolandui Paksui pažeidus valdžios autoritetą ir emėsi paskutiniojo iš septynių jo veiksmų, kuriais Seimo atstovai grindžia kaltinimus valstybės vadovui pažeidus Konstituciją.

KT baigė nagrinėti kaltinimą prezidentui viešais pasisakymais pažeidus Seimo ir Konstitucinio Teismo autoritetą. Teismas vertino tik kaltinimus dėl Seimo autoriteto pažeidimo.

Kaltinimo dėl jo paties au-

toriteto pažeidimo Konstitucinis Teismas nusprendė netirti, nes nevertina prezidento veiksmų po praėjusių metų gruodžio 18 d., kai Seimui buvo pateikta 86 parlamentarų parašais paremtas prašymas pradėti apkaltos procesą R. Paksui.

Kaltinimai prezidentui pažeidus KT autoritetą remiasi vėlesniais jo pasisakymais.

Apkaltos organizatorių pozicijų, nepatvirtintą kritiką valstybės vadovą reikšė pirmajam asmeniui nederančia forma ir būdais, tuo žeminamas Seimo autoritetą. Tuo tarpu viena pagrindinių prezidento funkcijų

yra užtikrinti visų valdžios grandžių bendradarbiavimo darną.

Pasak vieno iš Seimo atstovų, parlamentarų Juliusa Sabatausko, kitas valdžios institucijas žeminančių viešų pasisakymų vartojimą R. Paksas pradėjo 2003 m. spalio 30-osios „Panoramą“ per Lietuvos televiziją.

Tą dieną, Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui informavus apie Valstybės saugumo departamento (VSD) pažymą dėl abejotinų prezidento aplinkos ryšių, R. Paksas pareiškė esąs apstulbinamas bandymo įtikinti

žmones, kad jų išrinktas prezidentas „susijęs neišsiaiškintais ryšiais su nusikalstamomis grupuotėmis“.

Prezidentas tai pavadino „politiniais žaidimais“, kai siekiant „apginti kai kurias tikslų grupes ir bijantis bet kokių permainingų, ant politinio lošimo stalo klojamas valstybės autoritetas“.

Vėlesniuose susitikimuose su žmonėmis Seimo pirmininko ir Seimo narių pradėtą kampaniją R. Paksas yra pavadinęs samokslu, o Seimo laikinosios komisijos išvada — gandai, prielaidomis ir prasimanymais.

Nukelta į 5 psl.

Prezidentas pasiaiškinti neis

Vilnius, kovo 23 d. (BNS) — Prezidentas Rolandas Paksas pareiškė neatvyksiant į Konstitucinio Teismo (KT) posėdį, į kurį buvo kviečiamas pateikti paaiškinimus dėl kaltinimų, į kuriuos iki šiol nesugebėjo atsakyti jo advokatai.

Tai prezidentas pareiškė spaudos konferencijoje antradienį.

„Šią bylą vesiu per savo atstovus“, sakė R. Paksas. Jis pridūrė, kad „Konstituciniam Teismui esu pateikęs išsamius ir nuoseklius rašytinius paaiškinimus“.

Kartu prezidentas pabrėžė, kad pagal įstatymus neprihalo dalyvauti teismo posėdyje.

R. Paksas teigė pirmadienį

susitikęs su jam teisme atstovaujančiais Gedimino Baulbio advokatų kontoros atstovais, aptarė su G. Baulbiu „neaiškius aspektus“.

BNS šaltinių teigimu, Prezidentūros teisininkai R. Paksui pateikė išvadą, kad prezidento dalyvavimas KT posėdyje yra neįpralomas.

Baigiantis spaudos konferencijai prezidentas pareiškė, kad žvelgdamas į jam pradėtos apkaltos perspektyvą parlamente esąs „pasiruošęs dalyvauti Seime, kada tik reikės“.

Konstitucinis Teismas oficialiai pakvietė prezidentą atvykti į posėdį trečiądienį 9 valandą ryto. Prezidentui neatvykus, procesas vyks ir be jo.

Pasitvirtino Seimo pirmininko nuogaštavimai

Vilnius, kovo 23 d. (BNS) — Trys Seimo nariai žodžiu patvirtino Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkui Algimantui Salamakinui, jog sulaukę pasiūlymų netiesiogiai jiems atsilųginti, jeigu per surengtą prezidento apkaltą jie balsuotų prieš Rolando Pakso nušalinimą.

„Šią minutę aš turiu tris faktus. Trys Seimo nariai patvirtino, jog iš tiesų jiems buvo siūloma už palankų balsavimą dėl prezidento apkaltos tam tikrų lengvatų vienmandatėse apygardose.“

Pinigai tiesiogiai nebuvo siūlomi, tačiau minėtos lengvatos taip pat, ko gero, gali būti vertinamos kaip tam tikras kyšio siūlymas“, sakė A. Salamakinas.

Lietuvos valstybinė filharmonija pristato naują projektą — Broniaus Kutavičiaus operą „Kaulo senis ant geležinio kalno“. Po beveik trijų dešimtmečių pertraukos atgimimo vieno iš gražiausių ir įdomiausių muzikos veikalų vaikams premjera vyks kovo 28 d. Opera „Kaulo senis ant geležinio kalno“ pagal poeto Sigito Gedos libretą buvo sukurta 1976 m. tuometinės M. K. Čiurlionio meno mokyklos (dabar menų gimnazija) moksleiviams. Nuotr.: Operos pristatyme — Bronius Kutavičius (v.), Sigita Geda (antras iš d.), aktorai, muzikantai, projekto įgyvendintojai.

Nesutariama dėl hidroelektrinių statybos

Vilnius, kovo 23 d. (BNS) — Hidroelektrinių statybos priešininkai įitaria oponentus mėginimais paveikti Seimą, kad šis neuždraustų patvenkti Nemuno ir kitų Lietuvos upių, ant kurių planuojama pastatyti net 170 hidroelektrinių.

„Užtventki Lietuvos upes yra nusikalstamas“, antradienį spaudos konferencijoje teigė Seimo pirmininko pavaduotojas socialliberalas Artūras Skardžius.

Jis komentavo šeštadienį paskelbtą viešą hidroelektrinių statybos šalininkų kreipimąsi į vyriausybę ir Seimą.

Seimas po pateikimo yra pritaręs Vandens įstatymo pataisai, kuria draudžiama ant Nemuno bei kitų ekologinių ir kultūrinio požiūriu vertingų upių statyti užtvankas.

Hidroelektrinių šalininkai, tarp jų ir Pramoninių konfederacijos prezidentas Bronislovas Lubys, atvirame laiške ragi-

na Seimą sustabdyti minėtos pataisos svarstymą.

B. Lubui priklausantis suvienijimas „Achemos grupė“ yra pareiškęs ketinimų statyti hidroelektrinę ant Nemuno.

Hidroelektrinių šalininkų vertinimu, draudimas plėtoti hidroenergetiką netiesiogiai pasitaraučius iškasenų kuro importuotojams ir tai sustiprintų valstybės ekonominę priklausomybę nuo užsienio šalių.

Kita vertus, hidroenergetikos vystymo šalininkų teigimu, hidroelektrinių statyba padėtų įgyvendinti ES reikalavimą pagaminti ne mažiau kaip 15 proc. energijos naudojant atsinaujinančius šaltinius.

Hidroelektrinių statybos priešininkai šiuos argumentus atmeta, teigdami, jog pagrindinis statytojų tikslas — gauti lengvą pelną.

Skatindama elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių šaltinių, valstybė už tokią ener-

giją moka du su puse-tris kartus brangiau, negu už pagamintą kitokiu būdu.

Spaudos konferencijoje dalyvavusio Vytauto Didžiojo universiteto Aplinkotyros katedros vedėjo Romualdo Juknio teigimu, ūkio ministerijos parengtoje hidroelektrinių išdėstymo schemoje numatoma ne tik ant didžiųjų Lietuvos upių, bet ir jų intakų pastatyti 170 hidroelektrinių.

Tačiau, kaip pažymėjo mokslininkas, net ir pastatius visas šias elektrines, jų pagaminama energija sudarytų vos 1.2 proc. Lietuvai reikalingos energijos, tačiau aplinkai būtų padaryta didelė žala, užtvindyti nemaži plotai teritorijos.

Anot Romualdo Juknio, minėtoje ūkio ministerijos parengtoje schemoje numatoma ant Nemuno pastatyti tris, ant Nerio — vieną, ant Merkio — tris, ant Nevežio — tris, ant Dubysos — dvi, ant Šešupės — keturias.

Vilnius — tarp Vidurio Europos pirmūnų

Vilnius, kovo 23 d. (BNS) — Vilniečių gyvenimo kokybė yra viena geriausių Rytų bei Vidurio Europoje ir pati geriausia tarp artimiausių kaimynų.

Tokią išvadą padarė tarptautinė konsultavimo įmonė „Mercer Human Resource Consulting“, įvertinusi du šimtus penkiolika pasaulio miestų pagal gyvenimo sąlygas.

Tarp Rytų ir Vidurio Europos miestų Lietuvos sostinė užėmė ketvirtą vietą, nusileisdama tik Čekijos sostinei Pragai, Vengrijos sostinei Budapeštui bei Slovėnijos sostinei Liublianai.

Tarp viso pasaulio miestų Vilnius liko aštuoniaisdešimt ketvirtas, aplenkdamas pagal žmonių gyvenimo kokybę kai- mynines sostines Varšuvą (88 vieta), Taliną (98 vieta), Rygą (101 vieta).

Partijos privalės turėti ne mažiau kaip tūkstantį narių

Vilnius, kovo 23 d. (BNS) — Prieš šiu metų rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais numatomus Seimo rinkimus partijos turės pateikti Teisingumo ministerijai savo narių sąrašus, o pastaroji apie tai informuos Vyriausiąją rinkimų komisiją (VRK).

Tai numato antradienį Seimo priimtas naujos redakcijos Politinių partijų ir organizacijų įstatymas.

Įstatymas priimtas 35 parlamentarų balsavus už, 8 — prieš ir 18 susilaikius.

Įstatymas taip pat numato, jog partijas galės steigti ne mažiau kaip 1000 asmenų, o partijose likus mažiau nei tūkstantiui narių, jos turės būti pertvarkytos arba bus panaikintos.

Tačiau iki šio įstatymo įsigaliojimo įsteigtoms partijoms reikalavimas turėti ne mažiau kaip vieną tūkstantį narių bus taikomas nuo 2005 metų sausio 1 d.

Dabar politinei partijai įsteigti užtenka turėti 400 steigėjų.

Tokias nuostatas kelių „nykštukinių“ partijų atstovai įvertino kaip „antidemokratiškas“.

„Kuriamai policinė valstybė, kurioje viskas yra sekama, viskas yra registruojama“, piktinosi Tautos pažangos partijos vadovas Egidijus Klumbys.

Lietuvos liaudies sąjungos „Už teisingą Lietuvą“ vadovas Julius Veselka įstatymą pavadino „nedemokratišku“.

Suimtas buvęs „Sodros“ Klaipėdos skyriaus vadovas

Viktoras Valceris Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

Klaipėda, kovo 23 d. (ELTA) — Antradienį suimtas buvęs „Sodros“ Klaipėdos skyriaus vadovas Viktoras Valceris.

Paskelbus paiešką, pikt-naudžiavimu tarnyba, svetimo turto iššvaistymu ir dokumentų klastojimu įtariamas klaipėdietis į teismą atvežtas iš ligo-

ninės.

Buvusio Klaipėdos „Sodros“ vadovo Viktoro Valcerio paiešką Klaipėdos apygardos teismas paskelbė pirmadienį.

Taip pasielgta dėl to, kad praėjusių penktadienį nusprendė suimti į posėdį neatvykstantį Viktorą Valcerį, jo nepavyko rasti namuose.

Viktorą Valcerį policijos pareigūnai rado besigydantį Jūrininkų ligoninėje. Čia jis buvo suimtas ir nuvežtas į teismą.

Teismas buvusių „Sodros“ Klaipėdos skyriaus vadovą nusprendė išsiųsti į Lukiškių kalėjimo tardymo izoliatorių. Teismas klaipėdiečių yra leidęs suimti mėnesiui.

Įtariama, jog guldamasis į ligoninę Viktoras Valceris bandė vilkinti bylos nagrinėjimą.

Jei tai jam būtų pavykę, balandžio 30 dieną jo būtų išgaliotų senaties terminas.

Statistika rodo senstančią Lietuvą

Vilnius, kovo 23 d. (ELTA) — Nors Lietuvoje gimstamumas laipsniškai auga, tačiau Lietuvos gyventojų skaičius išaugo dviem, 2003-iaisiais — penkiaisi procentais.

Tuokiasi kiek vyresnio amžiaus žmonės: 2003 m. vidutinis pirmą kartą besituokiančių vyrų amžius buvo 27 metai (2000 m. — 25,7 metų), moterų — 25 metai (2000 m. — 23,7 metų).

Mažėja besituokiančių jaunimo (iki 25 m. amžiaus). 2000-2003 m. beveik du kartus mažiau santuokų registravo nepilnamečiai — merginos ir vaikai iki 18 metų amžiaus.

Pakartotinai tuokėsi apie penktadalį besituokiančių asmenų.

Ištuokų rodiklis padidėjo praėjusio dešimtmečio pradžioje.

Nukelta į 5 psl.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-7089

Čikagos skautų KAZIUKO MUGĖJE pasidairius

Čikagos skautų mugė atidaro š.m. pavyzdgingiausi skautai: J. Vaičiakonis, A. Viktoraitė, G. Mockutė ir skautininkai — A. Pauzuolis, B. Nainienė. Indrės Tijiūnienės nuotr.

Norečiau pasidalinti su skaitytojais, ką mačiau ir girdėjau Čikagos skautų Kaziuko mugėje kovo 14 d. Pasaulio lietuvių centre.

Po 9 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulio misijoje, patekus į skautų ir jų svečių srovę, tapau „nunešta“ į Sporto salę, kur vyko mugės atidarymas. Fil. Vytenis Kirvelaitis pristatė į sceną pakviestus garbės svečius: v.s. fil. Rimą Griškeli, LSS Tarybos pirmininką; v.s. Dalią Trakienę, Lietuvių Skautų seserijos vyriausią skautininką; s. fil. Joną Variakojį, Akademinių skautų sąjūdžio vadijos pavaduotoją; v.s. fil. Leoną Maskaliūną, Vyduo fondo tarybos pirmininką; ps. fil. Eglę Verseckaitę, ASD pirmininkės pavaduotoją (Lietuvoje); v.s. fil. Kęstutį Jėčių, Lietuvių fondo pelno skirstymo pirmininką; kun. Algirdą Palioką, SJ, Pal. J. Matulio misijos kapelioną; Nijolę Nausėdienę, Lemonto LB apylinkės pirmininkę; Rasą Poskočimienę, XII Tautinių šokių šventės meno vadovę; Aldoną Elvikienę, Maironio mokyklos direktorę ir Algį Saulį, PLC valdybos pirmininką. Kadangi salės dekoravimu šiais metais rūpinosi „Nerijos“ tuntas, tad mugė atidaryti ir laivo virves mazgą atristi buvo pakviesti v.s. fil. Antanas Pauzuolis, s. Bronė Nainienė ir šių metų pavyzdgingiausi skautais išrinkti Jonas Vaičiakonis, Alicija Viktoraitė ir Gilvetė Mockutė.

Vos spėjus svečiams nuplūsti nuo scenos, salėje nuaudėjo keli stiprūs sproginiai ir pakilo di-

džiulis baltų dūmų debes. Visi sužiuro į dūmų kamuolio pusę. Vajė! Vajė! „al Queda“! Kaip tik toje vietoje, baltais marškiniais apsirengę jaunuoliai laikė aukštai išskeltus Osama bin Laden plakatus. Gal jie užpuolė Pasaulio lietuvių centrą? Gal nori su sprogdinti Kaziuko mugę?.. Ištempusi kaklą, bėgu žiūrėti ar kas nenukentėjo. Bet ne, tai tik žaidimas! Osama bin Laden šaržas, tai tik taikiny, o į jį metomos miltų sprogtinės „bombos“...

Prie ten pat įrengtų laimėjimų stalų, net nemėginau išspręsti. Jie gultė apgulti vilkiukų, paukštyčių, bebrų, udryčių ir visokio amžiaus ir dydžio vaikų bei jų mamų. Laimikiai, kiek iš tolo mačiau, šiais metais labai geri: du visiškai nauji dviračiai „Aušros Vartuose“/„Kernavėje“, televizijos aparatas, radijo, CD ir DVD — „Nerijoje“, o visa kita, ko tik širdis galėtų troškinti — „Lituanicoje“. Visi bilietai „pilni“, tad džiaugsmas vaikams, tik, abejoju, ar ir tėveliams?

Šiais metais mugė labai vykusiai suorganizuota, ypač daug įdomių užsiėmimų ir žaidimų vaikams. Tai irgi pastebėjau vaikais iš tolo „gananti“ bei visą tą šurmuli fotografuojanti, motinė Indrė Tijiūnienė. Madala salės dekoravimu šiais metais rūpinosi „Nerijos“ tuntas, tad mugė atidaryti ir laivo virves mazgą atristi buvo pakviesti v.s. fil. Antanas Pauzuolis, s. Bronė Nainienė ir šių metų pavyzdgingiausi skautais išrinkti Jonas Vaičiakonis, Alicija Viktoraitė ir Gilvetė Mockutė.

Vos spėjus svečiams nuplūsti nuo scenos, salėje nuaudėjo keli stiprūs sproginiai ir pakilo di-

ausinių žuvų žvejybą. Udrytės vos spėjo suktis, nes mažieji visuomet nori į namus parsivežti bent vieną „gyvą laimikį“. Salės viduryje puikuojasi puošni balta pavėsinė. Jos vidus išklotas raudonais kilimais. Čia vadovės gintarės savo klientams „tatuuoja“ rankas ir piešia veidelius. Mačiau ne vieną lietuvišką vyrtį ant vaikų skruostelių. Bebrams turbūt šiek tiek nusibodo vandens sportai, tad jie sau bei savo bendraamžiams paruošė golfo žaidynes ir automobiliukų lenktynes. Jei kas žaidžiant pavargę ar išalkę, galėjo ten pat pasisemti naujos energijos. Veikė kukurūzinių traškučių ir cukrinės vatos (saldainių) gamyba. Be to, pirmą kartą jaunimui buvo siūloms gerti „alus“. Taip, tikrai alus — Saknų alus (Root beer). Alaus nemėgstu, tad geriau labai skanią „Raka Java“ (Rako kava).

Pasiziūrėjus visokių linkmybių, prisiminiau, kad reikia skubėti į didžiąją salę, kur buvo įrengti prekystaliai, valgykla, kavinė. Bijojau, kad po 11 val. šv. Mišių, salę užplūdus naujai miniai žmonių, nebelsis nei ko pirkti, nei ko valgyti. Pradėjau nuo „Lituanicos“ tunto. Skautai šiais metais prekiaavo gražiai išskutintais margučiais ir naujos kurybos medžio dirbiniais: kryžiais, koplytėlėmis, juostinėmis, skrynelėmis, net laikrodžiais! Vilniui buvo ištatė žemėms pripildytus vazonėlius su įstaitytomis žvakutėmis ar maišeliais su geliu ir daržovių sėklų. Graži dovana Velykoms ar Motinos dienai.

„Aušros Vartai“/„Kernavė“ turėjo didelę paklausą vario su gintaru gelėmis, lauko durų kilimėliais su lietuvišku užrašu „Labas!“, naujo stiliaus žvakidėmis, geliu vazonėlių pakabinimams, vašku margintiems margučiams tautiniais raštais kaitisomis pagalvėlėmis ir t.t. Patiko ir vazonėliai su šviežiai išdygusia žolyte ir įsmeigtu mediniu margučiu. Visi esam pasiilgę pavasario...

„Nerijos“ prekystalis viliojo puošniomis spalvingomis verbomis, moliniais varpeliais, mediniais inkilėliais ir mozaika papuoštais paveikslais, padėklais, rėmeliais, vazonėliais. Dailis ir įdomus udryčių gamy-

Jūrų skautininkės Daina Rudaitė (kairėje) ir Viligailė Lendraitienė „Nerijos“ tunto paviljone. I. Tijiūnienės nuotr.

bos kryželiai ir skambaliukai.

Akademikai skautai, kaip ir visuomet, turėjo pardavimų įvairių knygų, vėlykinių atviručių, dailės ir fotografijos meno darbų, na, ir tų labai skanių tradicinių, ant virvutės suvertų riestainių. Didelį pasisekimą turėjo fil. Lauros Putriūtės sidabro dirbinių — papuošalai.

Nepamirštas ir labai populiarus „Kazytės kampelis“, kur siūlomos prekės visuomet būna labai greitai išperkamos. Jame parduodamus skanumynus gamina Emilijos Platerytės būrelis sesės kulinarės. Ypač skanus lietuviški sūriai, lašiniuočiai, dviejų rūšių kriekiniai („Senas kriekas“ ir „Irenos asaros“), sausainėliai — grybukai ir baravykiukai.

Besigėrėdama parduodamomis prekėmis, sužinojau, kad Maironio mokyklos valgykloje yra įsikūrusi „Skautų cinema“, kurioje kas pusvalandį rodomi trys filmai: 1) „Super skautas samurais“, 2) „Vilnius, 9/11“ ir 3) „Siaubas“. Reklamoje sakoma, kad čia visi gali mokyti, tai, ko nori — veiksmo, siaubo ir komedijos. Kaip man papasakojo prityręs skautas Matas Tamošius, filmai buvo gaminamas PLC ir jį pagaminti truko tris savaites. Visą darbą atliko prityrę skautai ir kandidatai į skautus vyčiai. Režisūra Dariaus Aleksio. Vaidmenis atliko: Linas Aleksius, Audrius Aleksius, Saulius Fabianovich, Dainius Fabianovich, Daina Fischer, Rimas Kapačinskas, Antanas Luneckas, Gina Luneckaitė, Julija Ozers, Skaidrė Pluraitė, Robertas Senkevičius, Darius Sutzi ir Jonas Vaičiakonis. Pirmieji filmų gamintojų žingsniai pagirtini, ateityje lauksime daugiau. Tik gal reikėtų įspėti, kaip jie įvertinti: GP ar R?

Pasiziūrėjus tiek daug siaubo ir veiksmo, staiga atsirado apetitas pietums. Skautų valgyklos valgiaraštis siūlė lietuviškas dešras su raugintais kopūstais ir kugeliu, cepelinus ir „koldūnelius“. Panorėjau „koldūnelių“ su spigutiais. Šiuo metu valgyklos salė jau prastužėjusi. Prie gretimio stalo šiek tiek „nuvytus“ sėdėjo LSS Vyriausios skautininkės pavaduotoja sesė Juratė Valie. Pasiteiravau, ar labai pavargusi, gal dar nevalgys? Pasirodo, sesė Juratė praleido visą dieną prie puodų — virėdama „koldūnelius“ — visus jų 7000! Kiekvienam puodui bai-

giant virti, reikėjo bent vieną paragauti ar jau išvirti. Taigi, beragaudama ne tik pavalgė, bet vos nepersivalgė! Reikia paminti, kad tuos skanius „koldūnelius“, vadovaujant sesei Alei Karalinienei, per tris valandas padarė visas būrys skautų ir skaučių, pradedant nuo paukštyčių, baigiant akademikais skautais. Padėjo vadovai ir tėveliai. Kadangi šiais metais veikė tik viena didelė kavinė, buvo lengviau su visais susitikti, pasimatyti. O kiek ten buvo visokių tortų! Jokia kepykla tokio didelio ir įvairaus pasirinkimo nebūtų galėjusi pasiūlyti. Kaip matote, iš mano aprašymo, šiemet Čikagos skautų Kaziuko mugė buvo tikrai gera ir praėjo labai sėkmingai. Ačiū visiems — sesėms, broliams, jų vadovams ir tėveliams. Bet labiausiai — mieliems svečiams, kurie atsilankė ir tuomi parėmė lietuvių skautų organizacijos veiklą. Dieviui norint, iki pasimatymo ateinančiais metais!

fil. s. Ritonė Rudaitienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams suvartojus dantis už priimaną kainą.
Sustatomi kabinai angliai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS-SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
VJA BULYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS-CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

AMERIKIEČIŲ SKAUČIŲ GERASIS DARBELIS

„Saulutės“, JAV Rytinio pakraščio atstovų Ginger Houghton ir Robert Duda paprašytos, #169 skilties skautės, Niskayuna, NY, surinko per 900 porų batų Lietuvos vaikams. Ginger Houghton nuotr.

Pernai amerikiečių skaučių #169 skiltis iš Niskayuna, NY, suruošė batų ir drabužių rinklavą našlaičiams Lietuvoje. Buvo surinkta ir pasiūsta daugiau kaip 90 porų batų. To pasisekimo paskatintos, skautės ir šių metų gerąjį darbą nutarė įjungti ir kitas skiltis iš „Mohawk Pathways District Council“. Jų vadovė sako, kad skautės išspausdino pranešimus apie šį projektą, išdalino juos apylinkės gyventojams ir paskleidė vietinėje pradžios mokykloje.

Praėjus nuo pranešimų išdalavimo dviem savaitėm, prasidėjo rinkliava. Pasekmės buvo tiesiog stulbinančios! Iki šiol surinkta daugiau kaip 900 porų batų ir kitokios avalynės. Tai

pakako aprūpinti 4 našlaičių globos namus ir protiškai neigaliųjų mokyklos auklėtinius Lietuvoje.

Batai buvo persiųsti į Lietuvą Lithuania Mercy Lift organizacijos dėka ir Lietuvoje išdalinti „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio atstovų, „Saulutės“ atstovė Ginger Houghton sakė, kad „ši siunta aprūpino avalynę daugiau kaip 375 vaikų, kurie kitaip negalėtų išgyti žieminio apavo. Mes esame labai dėkingi skaučių #169 skilčiai ir „Mohawk Pathways District Council“.

Ginger Houghton ir
Robert Duda

Vilkiniai žaidžia „piltu“ Čikagos skautų Kaziuko mugėje. I. Tijiūnienės nuotr.

Paukštyčių kampelyje sesytė jps Aleksandra Simonaitienė ir jos vaikams Arįjai bei Petriukui aiškina, kaip galima „tvenkinelyje“ pagauti plaukiojančius „ančiukus“. I. Tijiūnienės nuotr.

MES IR LIETUVA

Nepriklausoma skiltis

Paruošė Bronius Nainys

Maišatis tik didėja

„Konstituciją pažeidusio, priesaiką sulaužiusio bei dabar jau sąmoningai įstatymus pažeidinėjančio prezidento Rolando Pakso skandalas trunka beveik penkis mėnesius, o jo pabaigos dar net nematyti“, — kovo 19-tos vedamuoju skundžiasi „Lietuvos rytas“ ir prieštariau Konstituciniam Teismui, kodėl jis negali greičiau su Lietuvos prezidentu susidoroti. Žinoma, jeigu tai būtų šio dienraščio valia, Paksas gal jau ir kalėjime sėdėtų, nes dar apkalta nepasidėjus „L. rytas“ „irodė“ jo kaltes, nuteisė pašalinti iš pareigų ir atiduoti teisman, nors Konstitucinis Teismas šiuos klausimus pradėjo svarstyti tik prieš penkis dienas. O dar labiau gali pritrenkti dienraštį ką tik paskelbta apkaltos eiga nagrinėjusių Lietuvos teisės žinovų, Teisės projektų ir tyrimo centro, išvada, teigianti, kad Seimo statutas, pagal kurį abi Seimo komisijos dirbo, su Konstitucija nesiderina, kai kur net jai prieštarauja. Pagal žinovus, penktadalis Seimo narių gali pareikalauti Seimo statuta pataisyti ir apkalto eiga pakartoti. Jeigu taip atsitiktų, tada viskas virstų aukštyn kojom, nes už mėnesio visi seimūnai išsiklaidyt medžioti balsų rudenį įvykstantiems naujo Seimo rinkimams ir per juos savo šiltes vietas išsaugoti.

Apie nesusipratimus apkalto eigoje rašo ir „Omni laiko“ žinių agentūros „Politikų triūnų“ socialdemokratas Juozas Bernatoniš. Jis teigia, kad jo kolegos Aloyzo Sakalo vadovaujamos komisijos iš viso nereikėjo, nes apkaltos atveju ji neturėjo jokios teisinės reikšmės. Jo nuomone, visą šį uždavinį galėjo atlikti vėliau sudaryta apkaltos komisija, nes ji vos ne visą Sakalo komisijos darbą kartojo. Šalia to, ji nebe galėjo pagrįsti nė Paskui miestų pagrindinių kaltinimų — prezidento ryšių su nusikalstamomis grupuotėmis, nei su Rusijos specialiomis tarnybomis, nei grėsmių valstybės saugumui, todėl juos atmetė. Be reikšmės Bernatoniui atrodo ir neapgalvotos kreipimasis į Konstitucinį Teismą dėl Borisov pilietybės, nes nebuvo pradedama nagrinėti Konstitucijos pažeidimo klausimą, bet tik iširti, ar prezidento dekretas neprieštarauja Konstitucijai, todėl dabar Teismas tą uždavinį turi spręsti iš naujo. O

konservatorių laikyseną ir neteilinio jų suvažiavimo sprendimą iš anksto pasmerkti Paksą, Bernatoniš vadina „partijos nesubrendimu veikti demokratijos sąlygomis“. Pakso gynėjai konservatorių kaltinimų įrodymų nerado.

Ryšių su apkalta, per praėjusį savaitgalį susikaupė dar daugiau maišaties. Pernai spalio mėnesį įsteigtos Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas, tradicinių partijų peštyne išžiūredamas jam valomą kelią į Lietuvos vadovybę, iš džiaugsmo trina rankas. Sušaukus partijos atstovų suvažiavimą, tikino juos, kad Paksas bus nušalintas, kad pralaimės pirmalaikiuose rinkimuose, nes ji remia tik ketvirtadalis rinkėjų, teigė, kad prezidento rinkimus laimės jo parinktas kandidatas, kad Darbo partija ruošia laimės daugumą Seime, o jis pats tapsis premjeru. Ir šaipėsi, išgirdęs konservatorių vadovo Andriaus Kubiliaus pareiškimą, kad taip padaryti jis Uspaskichui neįsis. Be abe-

jo, ir kitiems būtų įdomu žinoti, ką 9 narius Seime turinti Tėvynės sąjunga padarys, šalia šioje maišatyje truputį pasimetusio Kubiliaus Paksui segamų, jam pačiam tikrai garbės nedarančių, etikečių Paksas — Lietuvos gėda, jo veikla išdavikiška, ir dar daugiau į jį panašių.

Nors Uspaskichas nenurėdė, kas bus jo kandidatas į prezidentus, bet visada viską „žinanti“ žiniasklaida čia užgriebė ir Valdo Adamkaus pavarde. Nejaugi dėl to Adamkus, neseniai pareiškęs, kad Paksą nušalinus, pirmalaikiuose rinkimuose savo kandidatūros nekels — slapta, bet spauda irgi žinojo, — buvo susitikęs su socialdemokratų partijos vadovu Česlovu Juršėnu ir Vyteniu Andriukaitiu patirti apie Algirdo Brazausko ketinimus, kuris, pagal Juršėną, kandidatuoti noro neturi? Adamkus — Uspaskicho kandidatas? Kas iš JAV lietuvių galėtų taip susapnuoti? Bet, ko gero išsivija tuo keliu gali būti tempiama.

„Ar matei Lietuvių televizijos sekmadienio laidą“, — skambina man vienas lemontiškis. Ne, atsakau. Tiesiog koks Pakso niekinimas, stebisi pašnekovas. Kązoks vaidinimas, lyg ir ruoštas išsivijai specialiai prieš Paksą nuteikti. Nejaugi savo skirtingų nuomonių nebemokam padariau pasakyti?

Tas kelias veda tik į akligatvį

Šiandien Palestinoje, kaip ir prieš 2000 metų, siaurose gatvėse ir aikštėse grūdasi minios, siūbuoja tukstančiai iškeltų kumščių ir aidi neapykantos kupini balsai. Skirtumas toks, kad anuomet žydų tauta reikalavo mirties bausmės Dievo Sūnui, o šįkart neapykanta nukreipta į žydų tautą, kuriai palestiniečiai prisiekė atkeršyti už vieno jų vado ir labai gerbiamo asmens nužudymą.

Šios savaitės pirmadienį Izraelio straigtasparniai Gaza mieste paleido raketą į šėiką Ahmed Yassin, kurį būrys jo gerbėjų ir saugų lydėjo iš mečetės po rytinių maldų. Kadangi Yassin negali vaikščioti, o vežiojamas kėdėje su ratukais, kartu žuvo ir 13, jį artimai apsupusių žmonių, įskaitant jo vieną sūnų.

Kodėl Izraelio straigtasparniai pasirinko šį seną, paliepusį žmogų savo taikiniu? O dėl to, kad šėikas Ahmed Yassin buvo karingosios Hamas organizacijos įkūrėjas ir dvasios vadas. Izraelio vadovybė tvirtina, kad jo įsakymu daug kartų Jeruzalėje ir kituose miestuose buvo vykdomi teroristiniai išpuoliai, susisprogdindavo savižudžiai palestiniečiai, nužudydami daug nekaltų žmonių. Hamas vadovai ir organizacijos nariai seniai buvo medžiojami, o Yassin taikiniu tapo po praėjusią savaitę Izraelio teritorijoje vėl sproguosiu bombų.

Tvirtinama, kad Yassin nužudytas įsakęs pats Izraelio premjeras Ariel Sharon, nes „atėję laikas imtis visų priemonių, kad Izraelis būtų apsaugotas nuo nuolatinių palestiniečių išpuolių“. Juk dėl tos apsaugos Izraelis mėgina atsitverti aukšta, neperkertama tvora, kurią kai kas vadina naująja Berlyno siena. Toji tvora taip pat sukelė naujus neapykantos antplūdžius palestiniečių pusėje, nes daugelyje vietų išbrovė ir jų teritoriją, atskyrė žmones nuo savo laukų, kaimynų, šeimos narių, darbuotojų ir pan. Nepaisant tarptautinės bendruomenės perspėjimų, Izraelis sienos statymą tęsia toliau, bet apsaugoti savo žmonių visgi neįstengė.

Po pirmadienio atentato vargiai ir dešimt

tokių sienų žydus apsaugos nuo palestiniečių keršto, nes šį kartą, kaip niekuomet anksčiau, jie yra pasiryžę „atsikratyti okupantais“. Daugelis Europos ir kitų žemųjų valstybių Ahmed Yassin nužudymą pasmerkė, tik Vašingtonas susilaikė nuo aštresnių komentarų, nors Hamas kerštas šį kartą jau nukrypo ir į Ameriką: jie įsitikinę, kad prez. Bush žinojęs apie ketinimą nužudyti Yassin ir nieko nedarė to sustabdyti. Tai bene pirmas kartas, kai palestiniečiai žada „atsilyginti“ ir Vašingtonui, nei iki šiol kovoję tik su žydais.

Amerika į tuos grasinimus žiūri rimtai ir, be abejo, svarsto, kur dar galėtų sustiprinti apsaugą savo krašte, o Izraelio vadovybė už Yassin nužudymą neatsiprašinėja: tai reikėjo padaryti dėl savo žmonių gerovės be saugumo.

Ir su tuo neįmanoma nesutikti. Šiuo metu teroristų vadai neatlaidžiai medžiojami ne vien Izraelyje, bet ir Afganistane, Pakistane, Irake, Ispanijoje, Turkijoje, Čėčėnijoje... Kaip valstybė gali veiksmingai gyvuoti, jeigu diena iš dienos gresia teroristiniai išpuoliai? Jeigu niekas, kaip sakoma „nežino nei dienos, nei valandos“, kada savižudžio bomba sprogs autobuse, mokykloje, gatvėje, valgykloje, šventovėje... Toks gyvenimas nėra gyvenimas, nors žydai sako, kad prie to jau pripratę. Antra vertus, nei viena valstybė, pati jau susidurusi su teroristų išpuoliais, neturi teisės prieštarauti, jeigu Izraelis griebiasi visų įmanomų priemonių už išpuolių išvengti.

Vis dėlto yra būdas, apie kurį Ariel Sharon nei girdėti nenori, nors ir toji pati Amerika yra jį pasiūliusi. Būtent: atsitraukti iš okupuotų žemių ir netrukdyti palestiniečiams sukurti savo nepriklausomą valstybę. Tai būtų pirmas žingsnis pastovios taikos toje srityje link. Be to, Izraelis pasitarnautų ir savo tvirtiausiam šalininkui Vašingtonui, kuris dažnai pastatomas į nemaloniją padėti, kai vienas lieka žydų pusėje, tarptautinei bendruomenei juos smerkiant už elgesį su palestiniečiais.

MŪSŲ KAIMYNĖ BALTARUSIJA

E. RINGUS

Nejučiomis politinėse diskusijose atsirado nauja sąvoka — „Artimas užsienis“. Ją sugalvojo Maskva, kurdamas vadinamą: „Nepriklausomų valstybių sąjunga“ tam, kad būtų panašu į Sovietų Sąjungą. Prie tos sąjungos kūrimo daug prisidėjo antras Rusijos prezidentas. Ne nuostabu, todėl, kad pirmoje priešrinkiminėje kalboje Putin graudžiais žodžiais apgailestavo trijų slavų respublikų prezidentų nutarimą prieš 15 metų atsikurti Rusiją nuo Sovietų Sąjungos. Busimais balsuotojams Putin davė suprasti, jog jis darys viską, kad sustabdyt tolimesnį skilimą. Rinkėjams tai patiko ir apklausa rodė 80 proc. pritarimą.

Rinkimai į parlamentą parodė, kad dabartinės Rusijos piliečių tarpe auga trintis, ir nenakvėjamu mažumu atstovai. Etninėse srityse, kur daugumą sudaro nerusai, vietinės administracijos yra perimamos ir vietinių gyventojų rankas.

NATO ir Europos Sąjungos plitimas į Europos Rytus, o Amerikos karai Irake ir Afganistane Maskvos politikų tarpe privėdė prie aukščiausio apsupimo bairės laipsnio. Vakaru politologai galvoja, kad spaudimas į Vidurio Azijos respublikas, naudojant ekonomines priemones, smarkiai padidės.

Putin tačiau supranta, kad tose penkios respublikos nėra taip priklausomos nuo Maskvos, nes beveik visos turi nuosavus dujų ir naftos šaltinius.

Labiauusiai nuo Maskvos priklausomos yra „broliskos“ Baltarusija ir Ukraina. Šias respublikas Putin nori grąžinti į savo globą.

20-to amžiaus pabaigos įvykiai, atrodo, bus palankūs Lietuvai. Sovietų imperijos susiskaldymas davė progą Lietuvai atitolėti nuo Rusijos. Ši siena jau buvo ir 13–15 amžiuje.

Naujai sukurta Baltarusija įsiterpė tarp nykštuko ir milžino. Nors moderniam amžiuje nuotoliai nėra svarbūs, bet juo toliau, tuo geriau. Baltarusijai tapus nepriklausomai, nuotolis tarp Rusijos ir Lietuvos sienų padidės, nuo dabartinių 40 km iki 340 km.

Truputis istorijos rodo, kad Baltarusija yra Stalino kūrinys. Baltarusijos, kaip valstybinio vieneto, nėra jokiam žemėlapyje. Jos sienas nustatė Stalinas, kurdamas tautines respublikas „Didžiojoje tautų sąjungoje“, kur turėjo viešpatauti visiškai tautybių laisvė ir lygybė. Tačiau baltarusių jos istorijoje neįėjė jokie ryšiai, išskyrus truputį skirtingą kalbą. Ilgą laiką baltarusių teritorija priklausė Lietuvos kunigaikštėms.

Perestroikos pradžioje baltarusiai neskubėjo persiorien-

tuoti į nepriklausomą gyvenimą. Ekonominiai sunkumai prasidėjus, nemažas skaičius pradėjo ilgtis „gerų laikų“. Vieno kolchozo viršininkas, A. Lukašenka, su Maskvos pagalba įtikino tautiečius grįžti į Maskvos glėbį. Prasidėjo derybos, dujų ir naftos aprūpinimas pagerėjo. Tačiau po keleto metų paaiškėjo, jog geri laikai negrįžta, kad gyvenimo lygis yra žemesnis negu pas kaimynus lietuvius. Kadangi išsijungimas į Rusiją dar visiškai neįvyko, naujai subrendusi karta inėse naują galvojamą: gal dar nėra per vėlu.

Kita proga atitaisyti klaidą bus per rinkimus į Seimą už pusės metų, jeigu numatyti rinkimai įvyks. Opoziciją sustiprino įvykiai Serbijoje, kur panašus diktatorius buvo nuverstas ir yra teisišamas, taip pat Gruzijoje, kur iš perestroikos užsilikęs Shevardnadze irgi buvo pašalintas, o į jo vietą išrinktas naujos kartos atstovas Saakashvili. Šį kartą Baltarusijos opozicija sulaukė paramos iš Vašingtono, nepaisant, kad jos diplomatija užimta. Į Minską nusiūstas prityręs diplomatas M. Kozak. Šis Amerikos atstovas jau dirbo JAV atstovybėje 2000 m. Į Minską jis buvo atsiųstas po to, kai jam pavyko atgauti seną tarp Baltijos ir Juodos Jūros sieną sudaro: Lietuva, Baltarusija, Ukraina, Moldova.

Maskvos ir Minsko santykiai šiomis dienomis gerokai pablogėjo, kai dujų tiekimas į Baltarusiją buvo sustabdytas. Šis žingsnis balsuotojų nebus užmirštas, o Lukašenkos populiarumas nukentės. Atrodo, kad auga nauja siena tarp Baltijos ir Juodos Jūros. Sieną sudaro: Lietuva, Baltarusija, Ukraina, Moldova.

Nikaragua prieš vietinį mažą diktatorių. Daugiausia patirimo kovoję prieš diktatorių M. Kozak įgijo, dirbdamas Havanaje.

„Rožių revoliucija“ neseniai pavykus Gruzijoje, kur JAV atstovybė irgi atliko nemažą vaidmenį, padarė naują kaimynų išnaudoti paskutinę progą. Viena didžiausių baltarusių klaidų yra „nusiipolitizavimas“, susiskaldymas. Amerikos diplomatas bando sujungti visus opo-nentus į vieną tvirtą bloką. Įkurtas komitetas, į kurį įeis penkių partijų atstovai, plius patarėjas iš Amerikos atstovybės.

Baltarusijos išsivijai šiomis dienomis baigė pokalbius Rygoje dėl pasirošimo parlamentiniams rinkimams. Kad Amerika yra susirūpinusi Baltarusijos likimu, liudija senatoriaus McCain aktyvus dalyvavimas. Be Baltarusijos, posėdžiuiose buvo diskutuoti Ukrainos ir Moldovos padėtis. Moldovoje, Gruzijoje ir Armėnijoje vis dar tebėra rusų daliniai.

Maskvos ir Minsko santykiai šiomis dienomis gerokai pablogėjo, kai dujų tiekimas į Baltarusiją buvo sustabdytas. Šis žingsnis balsuotojų nebus užmirštas, o Lukašenkos populiarumas nukentės. Atrodo, kad auga nauja siena tarp Baltijos ir Juodos Jūros. Sieną sudaro: Lietuva, Baltarusija, Ukraina, Moldova.

PARTIZANO DUKTĖ

TERESĖ TUMĖNAITĖ-PABERALIENĖ

Pirmoji dalis

Nr.20

Senelė laiko ir keletą vištų, tad turime ir savų kiaušinių. Taigi šventų Velykų stalas bus neprasistas! Pavasariškame ore tyro džiugi iškilminga nuotaka. Nepaisant išgyvento skausmo, mamos ligų ir nelaimių, mes dar sugebame džiaugtis šventėmis. Iš pirties grįžtame nusiprausę, švariai apsirengę, einame miegoti, nes ryte labai anksti keliausime į Aluntos bažnyčią — padėkoti Dievui, kad dar visi gyvi esame.

Didingai skamba varpai aukštam bažnyčios bokšte, skelbdami Prisikėlimo džiaugsmą! Jų aidas išsileja, nuplaukia po apylinkes, atsimuša nuo mėlynuojančių girių. Prisikėlė Kristus, tad po žemės vargų, nelaimių prisikelsime ir mes! Skambus „Aleliuja“ aidi bažnyčios skliautuose, bažnyčia sausakimša žmonių. Procesija aplink bažnyčią uždrausta, tad vėliausios plevėsuoja tik viduje, skindamosi minioje keliai... Mes labai tvirtai tikime, kad Tas, kuris nugalėjo mirtį, nugalės ir žemėje viešpataujančią blogi. Prie šventinio stalo sėdame džiugūs, nušviesti vilties. Paprasti valgiai atrodo labai skanūs, o savitarpio supratimas ir meilė viešpatauja užstatėje, nors viena kėdė — Tėveliui jau tuščia...

Pavasaris atneša į kaimą nerimą: prasidėjo trėmimai į Sibirą. Partizanų ryšininkė mums praneša, kad pasisaugotume ir nenakvotume namuose, nes galime būti įtrauktos į „juoduosius“ sąrašus. Seneliai, kaip visuomet, pasilieka namuose, o mes su mama vakare išsineiname pas Paliūnus, kurių sodyba ant kalnelio visai prie pat miško. Miškas tankus, keliai jo nepravaziuojami, tad iš šios pusės pavojus negresia, o iš kiemo visos kaimo patys lig ant delno. Jeigu kas, pamatysime ir spėsime įsigalėti miške. Be to, miške laikosi gausus partizanų būrys, vadovaujamas Juozo Petrausko — Laumučio. Būryje daug pažįstamų iš apylinkės kaimų. Skrebrai vengia šio miško. Nedideliame eglėje, senelio nuosavame miške, tarp balų ir raistų partizanai išsikėlę slėptuvę. Mama jau ten ne kartą lankėsi: sužeistiesiems ir susirgusiems maisto ar vaistų nunešdavo. Su seneliais sutarėme, kad išaušus namo pareisime, tik kieme išvydusios padžiautą baltą paklodę. Tai bus ženklas, kad ramu ir pavojas nėra. Nepamirštami vakarai, kai vos saulėlydžiams prigesus, pasigirsta sunkvežimio ūžimas. Kodėl jie veža naktimis? Kodėl juodus darbus nakties tamsa dangsto? Juk nakties tamsa

vis tiek neuždengs jų visų nusikaltimų! Ateis laikas, kai viskas bus atskleista.

Taip ir bėgime iš namų tol, kol ryšininkė praneša, jog vežimai baigėsi. Ešalonai iš Naujosios Vilnios pajudėjo, taigi šiukart miestė. „Ryšininkė“ — tai Balyz Mazelis iš Šilinkos kaimo. Jis nedidelio ūgio, tad sykį išvydę gana dailią „moteriškę“, apsiavusią aulinukais, apsimetęs siauru madingu sijonu, gėlėta skarele apsiariusią, stebimės, iš kur ta nepažįstamoji, o pažinę krentame juokais! Ir sugalvoję šitaip! Tikroji motina Balio nepažintu, taip gražiai moterimi persirengusį matydama. O dar ir lūpos padažytos, ir skruostai parausvinti. Jis sužino visas naujienas iš Aluntos miestelio, praneša apie pavojų ne tik mums, bet ir partizanams. Dažnokai pas mus lankosi ir mamos draugė — partizano Katino sesuo Nina. Ninos brolis jau patekęs į nelaisvę, o sužadėtinis žuvs, bet ji nuolat palaiko ryšį su partizanų būriu, kaip ir mama, stengiasi jiems padėti išsilaikyti. Ninos Seima gyvena netoliese, Šilinkos kaimelyje. Yra ir daugiau ryšininkų, bet aš jų vardų nežinau. Žinau dar vieną pamiškės sodyboje gyvenančią Elenutę, taip pat partizano seserį. Vėliau ji susirgs reumatu ir nebepasveiks... Nežinau, kur jos tikrieji namai, o gal ji jau jų ir nebeturi? Ją palaidos Pavirincijų kaimo kapinėse, kur mirusieji senai nebelaiddojami, tik senos išlakios pušys liūdina ošia „Amžinąjį atilį“ seniai pamištieks...

Grįžusi į namus, pradėdau lankyti Aluntos mokyklą. Laisvai skaitau ir rašau, todėl esu priimta į penktą klasę. Iki Aluntos geri šeši kilometrai, todėl visą žiemą klamposiu per sniegynus ir pūsnynus. Senelis moka siūti, tad iš teliukų kailių pasiuvu man rudus kailinukus. Vaikai pravardžiuoja „telyčia“, o aš neimu į galvą: gyvenime juk buvo ir didesnių bėdų...

Atėjus vasarai, uogaujame, grybaujame: reikia žiemai atsargų prisikaupti. Kapštomės daržuose, nes daržovės dabar — mūsų pagrindinis maistas. Senelių žemė derlinga, čia viskas auga tarsi ant mielių. Reikia tik laiku nuravėti, palieti. Daržovių ir bulvių užsiauginame pakankamai, kad galėtume žiemą pramisti.

Bus daugiau

Buvę Pabaltijo universiteto auklėtiniai aptaria ruošiamą Pabaltijo universiteto įkūrimo 58-ojo jubilėjų paminėjimą, kuris įvyko 3 m. kovo 16 d. „Seklyčioje“. Iš kairės: garbės konsulas Seattle, WA, Vytautas Lapatinskas, inž. Leonas Maskalūnas, prof. dr. Vytautas Černius ir teis. Pranas Jurkus.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Sveikinu Amerikos lietuvių gydytojų sąjungą

Su džiaugsmu širdyje perskaiciau dr. Jono Adomavičiaus straipsnį „Draugo“ dienraštyje pavadintą „Kruties vėžys (I)“ ir nutariau išsikrauti džiaugsmą su skaitytojais, ypač moterimis. O paskutiniame dienrašio puslapyje Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos (ALGS) žinutė, kad bus paskaita tema „Kruties vėžys, diagnozė ir gydymas“ jų suvažiavime.

Sveikinu už susidomėjimą, kuris seniai buvo reikalingas ne tik JAV, bet ir Lietuvoje. Kruties vėžio profilaktikos/prevencijos darbas 4 metus Lietuvoje ir Čikagoje su lietuvių moterimis iš Lietuvos, atvėrė akis. Dalyvavimas LRTV ir radijo programose, žiniasklaidoje, mano atviri prisipažinimai ir paraginimai palengvino moterims laisviau kalbėti. Susidariau statistiką ir pasekmes.

Kadangi pati patyriau skausmingą pirminės kruties vėžio diagnostiką, galiu su moterimis kalbėti labai atvirai ir raginti, kad eiti pasidaryti mamogramą. Manys augliukas buvo neapčiuojamas, jei ne mamogramą, gal nebūčiau žinojęs iki to laiko, kada būtų buvę per vėlu. Pergyvenau 3 operacijas. Gal ir būčiau statistikos sąrašė.

Budama Lietuvoje, dirbau su hab. gyd. Valerijumi Ostapenko, VU Onkologijos instituto klinikų chirurgijos skyriaus vedėju, „Nedelsk“ Kruties vėžio akcijoje, žinojau, kad kvietas į Kruties vėžio suvažiavimą, kur buvo 5,000 dalyvių, San Antonio, Texas, gruodį. Grįždamas į Vilnių, su žmona sutiko sustoti Čikagoje, aplankyti draugus ir prašė, kad suruoščiau susi-

tikimą su moterimis. Telefonu atsiliepė 60 moterų tarp 40–60 m. Iš jų tik 6 buvo pasidariusios mamogramas Lietuvoje. Kodėl? Gydytojai neragina, ypač ginekologai. S. Balzekui sutinkant panaudoti patalpas susitikimams, dr. Ostapenko pristatė nuostabiai paruoštą „Power Point“ skaidrų paskaitą. Konsultuotis ir klausytis paskaitos atvyko 48 moterys ir du vyrai. Gydytojų nebuvo. Tą pačią dieną prie Balzeko muziejaus patalpų, Cook County ligoninės deka išrūpintas Mamografijos mobilas. Peršvietė 14 moterų, viena jų turi įtarimų, kviesta gydytis toliau.

Ragu lietuvių gydytojus padėti moterims: mūsų mamoms, giminėms, žmonoms, seserims, draugėms, paraginkite jas, sumažinkite tą baime, įtampą, susidariusią stigmą, kad tas baisus vėžys mūsų nekramtytų.

Pranė Šlutienė, RN
Lithuanian Mercy Lift
prezidentė

Argarsiai iš PLC

Du laiškai, vasario 18 ir 25 d. laidoje, atkreipė mano dėmesį. Autorių pavardžių neminiu, nes nekrikščioniška viešai kritikuoti asmenis. Vienas straipsnis yra apie Vasario 16-osios minėjimą PLC, kitas — apie PLC įstatus.

Labai gaila, kad vienas tu asmenų tikrai nežino, kas dedasi PLC, o kitas, nors dosnus narys, neatsiima, ar jis bet kada būtų kandidatavęs į centro tarybą, ar dalyvavęs valdyboje, ar atlikęs kokį nors matomą darbą.

Pirmajam asmeniui jau atsakė N. Nausėdienė. Antram, kuris, atrodo, tik ką susipažinęs su Pasaulio lietuvių centro įstatais, daro išvadą, kas yra cen-

tro narys ir kas gali kandidatuoti, ir dideliu balsu skaičiumi būti išrinktas. Jo informacija, be abejo, yra nepatenkintų draugų priekaištai.

Kandidatuoti į PLC tarybą durys yra atdaros visiems. Reikia tik turėti geros valios ir pasiryžimo dirbti, jei esi išrinktas. Tada turi progą siūlyti pakeitimus, pagerinimus nelogiškiems įstatams. Kritikuoti ir išmėtinėti, kada šaukštai jau po pietų, yra labai lengva, ypač kai asmuo gerai valdo plunksną.

Kęstutis Jecius
Villa Park, IL

Pastaba: šio laiško autorius pageidavo, spausdiname tokį jo pareiškimą:

„Aš, Kęstutis Jecius, niekad „Draugui“ nepasiunčiau laiško „Armotom žvirblius šaudu“. Tas laiškas yra kažkieno perrašytas iš mano asmeninio laiško S. Semėnienėi“.

Lietuvos laisvė svarbiau už viską

Teko skaityti laikraščiuose apie priekaištus Lietuvos Respublikos vadovybei už suteiktą medaliu generolui Plechavičiui. Suteiktus šį medali, pasipylė kaltinimai generolui, sąsiųs žudęs „Armija Krajova“ partizanais.

Idomu tai, kad kaltintojai užmiršo paminėti kruvinus darbus, atliktus „Armija Krajova“ prieš lietuvius, jų valdymo įstaigas Vilnijos krašte ir jos apylinkėse. „Armija Krajova“ daliniai buvo remiami vokiečių civilinės vyriausybės už pažadus kovoti su rusų partizanais, bet iš tikrųjų visas jėgas skyrė lietuvių naikinimui. Tegu lenkai suskaičiuoja išžudytus, sugadintus kaimus ir suluošintus lietuvių skaičių, kurių buvo šimtai. Generolas Plechavičius buvo atsiųstas tik apginti nuo „Armijos Krajovos“ okupacinių tikslų ir kitų Lietuvos priešų,

kurių vienintelis tikslas — paversti Lietuvą.

Krikščioniškoje evangelijoje sakoma: „Išimk rąstą iš savo akies ir tik tada eik pas savo brolių, kad išimtum krislį iš jo akies“. Lenkai, būdami karšti katalikai, turėtų gerai pagalvoti, prieš kaltindami kitus, ir pagalvoti apie padarytas skriaudas kitoms tautoms.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

Ar reikia Lietuvai prezidento?

Bronius Nainys savo straipsnyje „Drauge“, „Mes ir Lietuva“ skyriuje, atsiliepdamas į dr. Kęstutis Griniaus „Naująjame židinyje“ siūlymą panaikinti prezidento pareigybę, siūlo panaikinti ne prezidento, o premjero įstaigą. Jis rašo, kad pagrindinis prezidento vertėjas yra Seimo pirmininkas, premjeras dėl prezidento nušalinimo laikosi nušaly. Gal tik premjero dėka valstybės darbas nesustojų, net ir vykdamas du patus svarbiausius Lietuvos užsienio politikos uždavinius: žygį į NATO ir Europos Sąjungą.

Mano manymu, pirmą pagrindinį prezidento vertėjas yra ne Seimo pirmininkas, o pats Seimas, apkalta pradėti pasirašė per 80 Seimo narių. Prokuratūra renka medžiagą apkaltai, Konstitucinis teismas rado, kad prezidentas pažeidė Konstituciją. Antra, dėl prezidento skandalo panaikinti premjero įstaigą yra nelogiška. Juk, kaip pats Nainys rašo savo straipsnyje, kad premjeras savo vaidmenį atlieka valstybinio lygiu. Per 14 nepriklausomybės metų tokio masto skandalo su premjeriais, kaip dabar su prezidentu, nebuvo. Jie keitėsi įstatymo tvarka. Bronius Nainys duoda kaip pavyzdį Amerikos valdymo sistemą, kurioje premjero pareigos atiduotos prezidentui. Jis rašo, kad ši sistema gerai veikia jau 220 metų. Aš

nežinau visų Amerikos prezidentų skandalo, bet, jau čia man gyvenant, ne mažesni skandalai kaip dabar Lietuvoje čia buvo du. Per pirmą prezidento apkaltą (impeachment) turėjo atsistatydinti prezidentas Nixon, per antrą prezidentas Clinton šiaip taip išliko. Taip, kad Amerika šiuo atžvilgiu nėra geras pavyzdys.

Vladas Sinkus
Lemont, IL

Bravo, Dariau Udry!

Koks nuostabiai puikus reportažas iš Bagdado! Stebėtina, kaip per trumpą laiką tiek daug pamatyta, patirta, pasikalbėta, išgirsta ir mums perduota. Tai tikrai profesionalaus laikraštininko darbas! Žymus garsusis Walter Cronkite nesugebėtų geriau parašyti. Vien irakiečių linkėjimai: „Geriau tukstantis Bremer (Paul Bremer — Irako valdytojas. S. E. S.), nei vienas Saddam“, atdengia tikrovę — amerikiečių okupantų žmoniškumą ir Saddam sadistiškumą! Įdomus irakiečių likimo suliginimas su Pabaltijo kraštų likimu. Arba amerikiečių moterų po rugsėjo 11-osios, 2001 m., išpuolio parodytas solidarumas su irakietėmis JAV-ose. Ar tai ne žmogaus sielos perliukas!

Negalima atsisitebėti ir „Draugo“ įdomumu. Tas 95-metis senelis — dvasios jaunuolis! Garbė jam, kad turi tokių nuostabių korespondentų, kaip Darius Udrys, iš pat pragaros vidurio (tai lygu frontui — toks pat pavojus!) nešančių mums dar vos „iškeistas, karštas“ žinias. Lietuviškas „valio“ Dariau Udriui su linkėjimais daugiau mums suteikti tokių žemių! Be „Draugo“ mes vaikščiotume, tartum užrištą akim, žinių bagaželis būtų skiedros lengvumo, o ką jau kalbėti apie intelektualinį akira! Jis būtų toks lėkšutis...

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

XII Lietuvių Tautinių Šokių šventė įvyks š.m. liepos mėn.

3 d., Allstate Arena, Rosemont, IL. Šventės proga bus išleidžiamas leidinys/programa. Leidinyje bus šventės bei ją supančių renginių apžvalgos, pristatomos šventėje dalyvaujančios tautinių šokių grupės, išrašomi šokių vardai bei pavardės. Kaip įprasta tokiuose leidiniuose, taip ir šio leidinio dalis bus skiriama apmokamiems sveikiniams bei skelbimams.

XII Lietuvių Tautinių Šokių šventės rengimo komitetas kviečia lietuvių visuomenės verslininkus prisidėti prie šios šventės rengimo. Už palyginus mažą sumą (vienas psl. — 150 dol.; pusė psl. — 100 dol.; ketvirtis psl. — 75 dol. ir vizitinės kortelės dydžio — 50 dol., savų sveikinimų/skelbimų bus galima pasiekti netoli 2,000 šokių ir jų šeimas bei virš 6,000 žiūrovų.

Spausdinimui paruošus („camera ready“) sveikinimus/skelbimus, kartu su atitinkamos sumos čekiu prašome siųsti: XII Lithuanian Folk Dance Festival, 2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629. Sveikiniai/Skelbimai bus priimami iki š.m. balandžio mėn. 1 d.

SIŪLO DARBA

A FAST GROWING COMMUNITY BANK located in the southwestern suburbs is offering excellent career opportunities for part time employees. We are currently seeking a part time individual for an account Executive position. This position requires prior New Accounts and Teller experience. Bilingual (Lithuanian/English) a plus.

If you desire to be part of a company with great benefits and a team-oriented approach call or fax resume to:
Community Bank of Lemont,
1229 State St., Lemont, IL 60439
Ph. 630-257-1900
fax. 630-257-1911

Painting career opportunity. Local office of national painting company seeks job-site supervisors and painters. Painting skills essential. Only career people need apply. Tel. 800-778-9885, ext. 901.

Caregiver job for live-in position in Wisconsin; good pay; must have valid work permit, S.S., D.L. and experience. Call 262-657-8044

PASLAUGOS

PASLAUGOS

STASY'S CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“ „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokštės“, „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

DĖMESIO!!!

Pirkite KOLDŪNUS su mėsa Pasaulio lietuvių centre. Pirkdami koldūnus PLC ne tik turėsite skanią vakarienę, bet tuo pačiu paremsite PLC. Pirmadieniais-penktadieniais galima pirkti raštinėje (630-257-8787), šeštadieniais-sekmadieniais krautuvėlyje „Dovanėlė“, Lemonte.

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mr. Aukš. S. Kane,
Vilma Jarušienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

NAUJIENA
Pigiausi pokalbiai i
Lietuvą
Teiraukitės

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-7363

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

ISNUOMOJA

Išnuomojamas

2 mieg. butas Marquette Parke, naujame pastate.
Tel. 773-737-0835.

Woodridge išnuomojami

1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607; 2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

„Draugo“ skelbimų skyrius

Tel. 1-773-585-9500

PERSIUNČIAME I LIETUVĄ REMONTUOJAME PARDUODAME

PADEDAME ĮSIGYTI AUKCIONUOSE
TEL: 708-430-6880

NAUDINGI PATARIMAI

— Jei suvartojama tik pusė svogūno galvutės, likusią reikia patepti aliejumi — svogūnas nesudžiū.

— Naudojant džiovintus prieskoninius žalumus, reikia atsiminti, kad 1 šaukštelis sausų žalumynų (pvz., baziliko, rozmarino, čiobrelių ir pan.) yra lygus 1 šaukštui šviežių pjaustytų prieskoninių augalų.

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Julija K.

RUGŠTŲS KOPŪSTAI

Mūsų skaitytoja Marija iš Floridos rašo: „Jūs labai įdomiai ir gražiai rašote. Malonekite mums paskelbti receptą, kaip išvirti rugščių kopūstus, maišytus su šviežiais: kiek dėti rugščių ir kiek šviežių? Kurie ilgiau verda? Kokius prieskonius dėti? Ar galima išvirti iš vakaro? Kokios firmos rugščių kopūstus vartoti?“

Gerb. p. Marija, aš papasakosiu, kaip pati verdu rugščių kopūstus. Mano šeima juos labai mėgsta, tai turbūt neblogi.

Į nemazą puodą įpilu vandens, 1/2 nedidelės galvutės šviežio kopūsto supjaustau labai plonai (kad būtų panašu į raugintų kopūstų juosteles), sudedu į vandenį ir verdu, kol kopūstai būna beveik minkšti — apie 15–20 min.

Kodėl pirma virti žalius kopūstus? Jeigu sudedame kartu su rugščiais, aliejai taip gerai nesuminkštėja.

Aš paprastai vartoju kopūstus iš stiklainių, ne iš skardinukų. Geriau matyti, ar jie gražiai balti, atrodo švieži. Skardinukėse kartais patamseja ar per ilgai užsistovi parduotuvės lentynose. Jeigu Jūsų apylinkėje galima gauti raugintų kopūstų plastmasiniuose maišeliuose, tai dar geriau (dažnai ju būna lenku parduotuvėse). Kopūstus iš stiklainio nusunkiu ir pasilikiu skystį (jeigu kartais išvirę nebūtų pakankamai rugštus, galima įpilti

truputį to skystio). Kopūstus suknečiu į didelį dubenį, gerai nuplaunu šaltu vandeniu; nuvarvinu ir dar kartą nuplaunu. Sudedu į puodą su šviežiais, bet jau beveik išvirusiais kopūstais, įdedu prieskonius ir ant nedidelės liepsnos verdu apie 1 val., kol būna visai minkšti. Jeigu puode išgaruoja visas vanduo, galima įpilti kiek daugiau.

Prieskoniai: smulkiai sukapuoti nemazą svogūną, į keptuvę įpilę 3 šaukštus aliejaus ir svogūną pakepinu, kol suminkštėja, bet jokių būdu neturi paruduoti. Su visu aliejumi supilu į puodą. Taip pat įdedu 1 nedidelę, burokine tarka sutarkuotą, morką, jei turiu, džiovintų grybų, o jei ne — šviežių (8 uncijų dėžutė) arba iš skardinukės, nupylus visą skystį. Kai kas mėgsta įberti 1 šaukštą kmynų, bet mums nepatinka. Druskos ir kopūstus nededu, bet įmetu 2 kubelius viščiuko sultinio (2 chicken bouillon cubes). Prieš baigiant virti reikia paragauti — ar trūksta druskos, o gal rugšties? Čia jau pagal skonį. Kopūstus galima išvirti ne tik iš vakaro, bet ir pora dienų anksčiau. Šaldytuve jie gerai išsilaiko iki 4 dienų.

O gal mūsų skaitytojos ar skaitytojai pasidalintų savo receptais, kaip verda rugščių kopūstus? Butume dėkingi ir pasakeltume.

BANANŲ „DUONELĖ“

1/2 puod. sukapotų džiovintų abrikosų
1/3 puod. apelsinų sulčių
1/3 puod. aliejaus
1 ir 1/3 puod. miltų
2 ir 1/2 šaukštelių kepimo miltelių (baking powder)

1/4 šaukštelių druskos
3/4 puod. cukraus
1 apelsino nutarkuota žievelė (tik oranžinė dalis)

2 kiaušiniai arba atitinkamas kiekis kiaušinių produkto, paruošto be trynių

1 puod. sugrūstų, labai išnokusių bananų (maždaug 3 vidutinio dydžio)

1/2 puod. kapotų riešutų

Smulkiai supjaustytus abrikosus sudėti į nedidelį dubenėlį, tinkantį kaitinti mikrobangėje, užpilti apelsinų sultimis, pridengti ir pakaitinti 1 min. Palaikyti, kol visos skystis susigers į abrikosus. (Galima

tai padaryti ir nedideliame puode ant viryklės).
* Ikaitinti orkaitėje iki 325° F. 9x5 colių dydžio kepimo formą pariebaluoti (aliejuimi), iškloti vaškuotu popieriumi ir ji pariebaluoti.

Nemažame dubenyje sumaišyti visus produktus išskyrus abrikosus ir riešutus. Gerai išplakti. Į tešlą įmaišyti smulkiai „išmirkusius sultyse“ abrikosus ir riešutus, sukūsti viską į paruoštą kepimo formą, kepti 1 val. ir 15 minučių. Jeigu medinis dantų krapštukas, išmeigtas į pyrago vidurį ir ištrauktas, nebus aplipęs tešla, pyragas iškepęs. Atvėsinti ant grotelių apie 20–25 min. Išvesti ant lėkštės, nuimti popierius nuo apačios ir visiškai atvėsinti. Skaniausias, kai patiekiamas kambario temperatūros.

Naudingas „jrankis“

Kiek kartų, pjaustant daržoves, mėsą ar kitus produktus, pasitaiko išspjauti piršto gale! Rodos, visi žinome, kad laikant svogūną ar agurką vienoje rankoje, o aštrų peilį kitoje, gali atsitikti nelaimė, jeigu tik nespėjame patraukti pirštą arba sekunde nukreipiame akis į šalį. Kai kartais TV programose matome įgudusius virėjus, be jokių pastangų (net galvą į šalį nusukus), kapojant daržoves, pjaustant mėsas, tiesiog pavydas ima, o jeigu mes taip pamėgintume, ne tik be nagi, bet ir be piršto liktume... Bet štai technika ateina į pagalbą! Williams-Sonoma kataloge (tel. 800-541-2233 arba internete www.williams-sonoma.com) parduodama apsauga pirštams. Tai nerūdijantis plieno gaubtuvėlis, į kurį galima įkišti tris pirštus (kaina 12.95 dol.), jo apačioje yra smailiukai, kurie prilaiko pjaustomą daiktą (žr. paveiksluką). Šis gaubtuvas parduodamas vidutinio dydžio ir storiems (vyriškiems) pirštams.

MIKROBANGĖ IŠVALYTI NESUNKU

Mikrobangės viryklėlės — labai naudingas virtuvės priedas. Jose galime daug ką pagaminti, sušildyti. Tačiau šias „patogias dėžutes“ nelabai patogiu išvalyti, ypač, kai pridžiūsta maistas arba sienelės pasidengia „riebalais“. Štai keli praktiški patarimai, kaip tą darbą palengvinti.

Jeigu kepėte ar šildėte žuvį mikrobangėje ir dar jaučiamas žuvies kvapas, įpilkite šaukštelį vanilijos prieskonio į lėkštutę, uždarykite mikrobangę ir pakaitinkite aukščiausiu karščiu 1 minutę. Žuvies kvapas pranyks.

Jeigu padėsite šlapia popierinį rankšluostėlį į mikrobangę, „pavirsite“ 4 minutes ir po to dar durieliu neatidarysite 1–2 minutes, tuo pačiu rankšluosteliu galėsite lengvai iššluostyti visą mikrobangės vidų. Bus švarutėlis.

Jei mikrobangėje yra pridžiūvusių, sukietėjusių maisto gabaliukų (sakykime, „sprogo“ kiaušinis arba dešrelė), bus nesunku išvalyti, kai į dubenį (tik ne metalinį!) įpilsite 3 šaukštus citrinų sulčių ir 1 ir 1/2 puod. vandens. Pakaitinkite šį skiedinį 5 minutes pačiu aukščiausiu karščiu, visos pridžiūvusios dalelės lengvai nusivays, tereiks perbraukti drėgna šluoste.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

STOKHOLMAS.

Švedijos teismas antradienį kalėti iki gyvos galvos nuteisė vyrą, kuris prisipažino rugsėjo mėnesį nužudęs šalies užsienio reikalų ministrę Ann Lindh. 25 metų Mijailo Mijailovich prisipažino užpuolęs ir peiliu subačius A. Lindh, kuri buvo laikoma realia kandidata į šalies premjerus. Tačiau teisme M. Mijailovich, kuris anksčiau gydytų dėl psichikos sutrikimų, padarė kaltės nepripažinimo pareiškimą dėl kaltinimo nužudymu ir teigė iš tikrųjų nenorėjęs nužudyti ministrės. Jis tvirtino, kad sirgo psichikos liga. Jo advokatas per tris savaites gali apskusti teismo nuosprendį. A. Lindh buvo užpulta 2003 m. rugsėjo 10-ąją vienoje prabangioje Stokholmo parduotuvėje ir subadyta peiliu. Populiari ministrė kitą rytą ligoninėje nuo sužeidimų mirė.

VARŠUVA.

Varšuvoje priešais parlamento rūmus pirmadienį lenkų žurnalistas užsirašė iš zoologijos sodo išsinešęs tigrą narvę, taip protestuodami prieš šmeižtą apkaltinto kolegų suėmimą. Nedideliame Lenkijos pajūrio miestelyje Policke leidžiamas laikraštis redaktorius Andžej Marek yra pirmas žurnalistas Lenkijoje, nubaustas už savo profesinę veiklą nuo 1989 m., kai žlugo komunistų režimas. Todėl protesto akcija surengė kolegų tvirtina, kad tai yra gėdingas žiniasklaidos laisvės suvaržymo atvejis valstybėje, kuri už kelių šimtųjų taptų Europos Sąjungos nare. „Mes nusprendėme apginti Lenkijos žiniasklaidą kokiū nors veiksmingu būdu“, sakė buvusi visuomeninės televizijos direktorė Grazyna Bukowska, dabar dirbanti bulvariniame leidinyje „Super Express“. Trijų dienų protesto akcija buvo surengta po to, kai teismas už

vietos valdžios pareigūno apšmeižimą laikraštyje nuteisė A. Marek ir skyrė kalėti tris mėnesius. Redaktorius viename iš savo straipsnių sukritikavo vietos savivaldybės valdininką. Šis žurnalistas padavė į teismą, kuris nusprendė, jog A. Marek pareigūno turi atsiprašyti. Nors jam grėsė laisvės atėmimas, žurnalistas neatsiprašė, nes yra įsitikinęs, jog paskelbti laikraštyje faktai teisingi. Dauguma žurnalistų teigia, jog toks teismo sprendimas labai varžo žurnalistų, mėginančių atskleisti kyšininkaujančius šalies pareigūnus, veiksmus. Lenkijos prezidentas Aleksandr Kwasniewski pareiškė, jog peržiūrės žurnalisto malonės prašymą, jei bus toks pateiktas.

LONDONAS.

Nigerijos valdžia patenkino 15 Karibų baseino valstybių vyriausybės prašymą suteikti laikiną prieglobstį Haiti prezidentui Jean-Bertrand Aristide, kuris buvo priverstas palikti savo valstybę dėl didelių sukilelių protestų vasarį. Nigerijos prezidento pareiškime pažymima, kad grupė Karibų ekonominės bendrijos šalių, pirmininkaujama Jamaikos ministro pirmininko Percivali Patterson, paprašė Nigeriją apsaugoti galimybę suteikti J.-B. Aristide prieglobstį tol, kol jis apsisprendžia, kurioje nors kitoje vietoje. J.-B. Aristide buvo nušalintas nuo valdžios vasario 29 dieną. Išvykęs iš Haic'o dvi savaites jis praleido Centrinėje Afrikos Respublikoje, po to atskrido pas savo vaikus į Jamaiką, kur jam buvo leista viešėti 10 savaičių.

ARTIMIEJI RYTAI

DUBAI.

Viename islamistų tinklalapyje pirmadienį paskelbtas pareiškimas, kurį esą atsiuntė su „al Qaeda“ siejama grupuotė ir kuriuo žadama keršyti JAV ir

jų sąjungininkams dėl „Hammas“ dvasinio vado šeicho Ahmed Yassin, kuris žuvo nuo izraeliečių raketų, mirties. „Sakome palestiniečiams, kad šeicho Yassin kraujas nebuvo pralietas tuščiai ir raginame visus keršyti už jį puolant amžiaus tironą Ameriką ir jos sąjungininkus“, sakoma „Abu Hafso al Masri būrio“ laiške. Ši grupuotė, kuri sieja save su Osama bin Laden tinklu „al Qaeda“, prisimė Madride. Patikrinti šio pareiškimo neįmanoma.

AZIJA

TAIPEI.

Aršūs ginčai tarp Taivano valdančiosios ir opozicinės partijų istatymų leidėjų, kurio metu santykius mėginta aiškinti ir kumščių pagalba, sutrukdė parlamento komitetui pasiekti susitarimą antradienį pateikti siūlymą perskaiciuoti gincijamus savaitgalį vykusį prezidento rinkimų rezultatus. Parlamentarų peštnės kilo komiteto susitikime, kuriame turėjo būti pritarta prezidento Chen Shui-bian Demokratinės pažangos partijos (DPP) raginimui pateikti parlamentui siūlymas rinkimų istatymo pataisyti, kurioje leistų perskaiciuoti rezultatus, jei balsų skirtumas yra vienas procentas ar mažesnis. DPP priklausančios istatymų leidėjų ir parlamentarai iš opozicijos Valstybininkų partijos, kurios vadovas Lien Chan pralaimėjo šeštadienį vykusius prezidento rinkimus, surinkę 0.2 proc. mažiau balsų už Chen Shui-bian, komiteto posėdžių salėje apsikūnėję ir tuomet triukšmingai iš jos išėjo. „Istatymų leidėjai iš Valstybininkų partijos nepagirdauja keisti rinkimų istatymą. Iš tiesų jie nenori balsų perskaiciavimo, o tik siekia sukelti visuomenėje sumaištį“, sakė DPP parlamentarai Tsai Huang-liang.

„Lentvario vaiku globos namai“ (Klevų alėja 24, LT 4200, Lentvaris Traku rajonas) dėkoja „Saulutei“, Lietuvos vaiku globos būreliui už paramą. Iš kairės: „Lentvario vaiku globos namų“ direktorės pavaduotoja, „Saulutės“ vadovė Indrė Tijūnėlienė ir namų direktorė Vilma Ramanauskienė.

Mūsų šalpa Lietuvoje nežinoma

BRONIUS JUODELIS

Mūsų organizuota ir pavienė šalpa Lietuvos žmonėms Sibire bei Lietuvoje sovietinės okupacijos valdovų buvo uždrausta iki Stalino mirties, iki maždaug 1956 metų. Imperiją nuo Vakarų saugojo geležinė uždanga. Kai ką pavykdavo nelegaliai nusiųsti diplomatinio keliu.

Sovietų okupuotos Lietuvos spauda nuolat minėjo į Vokietiją pabėgusius „liaudies priešus“, buoželis ir žmonių išnaudojimo, vagis ir nusikaltėlius, kurių sovietų politrukas pokario Vokietijoje nesugebėjo prikalbinti grįžti „namo“ — į jiems paruoštus lagerius Sibire, į kalėjimus ir pasmerkimą myriop sušaudant.

Iš Vokietijos bei Austrijos tiems „dypukams“ išvykus ir įsikūrus Vakarų pasaulio kraštuose, komunistinė Lietuvos spauda mus vadino nudziuvusia tautos šaka, savanaudžiais, kapitalistiniais išnaudojais, tik savimi besirūpinančiais, be jokio dėmesio ar pagalbos Lietuvai bei jos žmonėms. Propaganda buvo stipri. Dvylika metų Lietuvos žmonės negavo jokios mūsų šalpos. Negavo todėl, kad niekas „nesiuntė“. Nesiuntė todėl, kad nenorėjo, būdami baisūs savanaudžiai, beširdžiai, kaip rašė spauda. Pagaliau Tarybų Sąjungoje šalpa nei vienam nereikalinga. Gal kai kas suabejojo, bet daug Lietuvos žmonių tuo ir patikėjo. Nieko negauname, matyt, niekas ir nesiuntė.

Pagaliam Maskva sutiko priimti šalpos siuntinius, jiems uždėdama 50 ir 100 nusiuntimų vertės muitus. Tuo būdu pusę siuntinių pasiėmė Maskva. Apie jų gavimą nei žodėliu nepamirėjo komunistinė Lietuvos spauda. Siuntinių gavėjai apie tai irgi niekam nesigyrė, kad nesukeltų kaimynų ar giminių pavydo. Mūsų BALTAS buvo skelbiamas reakcionieriška klerikalų organizacija, pasiryžusia griauti sovietinę sistemą. Jo siuntinių gavimą reikėjo slėpti.

Maskva pradėjo išduoti 5 dienų turistines vizas į Lietuvą (keliaujant per Maskvą), ir aš tokią gavau 1968 m. Skridau iš Austrijos per Minską. Ten mūštinė tikrino „dovaną“ Lietuvai, kurią aš turėjau labai mažai.

— Veži šešias „bubuškias“.

Galima tik tris. Už tris turi sumokėti muitą — 24 dolerius.

— Kodėl tiek daug? Kaina tik po 3 dolerius, — klausiau.

— Tokia yra mūsų tvarka, — supratau, kad tokia „duoklė“.

Per kitas 18 kelionių iš Čikagos į Lietuvą, keliavo po du didelius lagaminus dovanėlių ir nemažai dolerių dolerinėms krautuvėms, iki Lietuvos laisvės atstatymo. Aišku, apie tokią siuntinių ar kelionių šalpa Lietuvos žmonėms spaudoje jokių

užuominų nebuvo.

„Draugo“ 2000.05.18 laidoje paskelbiau apytikrius apskaičiavimus, pagal „Random Sample“ amerikiečių metodą, kiek antros „bangos“ išeivija (apie 60,000 lietuvių) sušelpė Lietuvos žmones per 40 metų. Straipsnyje „Nesukaiciuota šalpa Lietuvai“ iš 30,000 šeimų susidarė apie 4 milijardai dolerių.

Be siuntų ir dovanų gavusių žmonių ar organizacijų, apie šią šalpą Lietuvoje niekas nežino, nes apie tai nerašo ir šandieninė Lietuvos spauda. Apie tai nerašo nei didžioji, nei mažoji Lietuvos spauda. Spauda aprašo, kas vyksta krašte ir plačiajame pasaulyje. Bet apie išeivijos šalpą Lietuvos žmonėms — nieko. Jei nerašo, tai turbūt tos šalpos ir nėra. Lietuva nėra gavusi iš išeivijos tos milijonų ar milijardų dolerių vertės šalpos, nes apie tai niekas nerašo ir nerašo Lietuvos spauda.

Man būnant atstovu JAV ir Kanadoje ir skaitant Lietuvos aidą, 1990—1999 metais neteko skaityti Lietuvos žurnalistų straipsnių nei jokių duomenų apie iš JAV lietuvių gaunamą šalpą Lietuvos žmonėms ar institucijoms. Iš „Lietuvos aid“ redaktoriaus buvau gavęs su tikimais turėti skiltį „Iš JAV lietuvių gyvenimo“. Jai žinias duoti sutiko „Draugo“ redaktorė D. Bindokienė. Porą kartų pasirodžiusi, skiltis greit nutrūko. Kodėl? D. Bindokienės siunčiama medžiaga buvo neįdomi skaitytojams, nes buvo minimi ir šalpos doleriai.

Parėmęs vienos knygos leidybą tūkstantine dolerių, knygoje pasigėdau skaičiaus pamėnijimo prie pavardės, tarp kelių kitų pavardžių, parėmusių 10–20 litų.

— Pas mus nepriimta rodyti skaičius, — supykto knygos autorė, nutraukusi susirašinėją.

— Pas mus nepriimta minėti sumas. Užtenka paminėti, kad parėmė ar prisidėjo, — aiškino sesuo Vilniuje.

Lietuvoje nepriimta viešinti šalpos sumas? Gal todėl, kad nereikėtų viešinti jas išleidžiant? Kad jų dalis „nubyrėtų“ ne skirtingai tikslui? O gal todėl, kad, kaip sovietai sakydavo, „pas mus visko yra“?

Lietuvoje leidžiamose spaudoje tenka skaityti padėjimus dėl aprašymų ar sumų „skaidrumo“. To „skaidrumo“ išlaikymui lengviausia nieko nerašyti ir apie išeivijos ir jos organizacijų teikiamą šalpą Lietuvai bei jos žmonėms. Žurnalistams lengviau aprašyti R. Pakso pabėgimą šaltoje Baltijos jūroje arba kaip vienas moksleivis pasmaugė kitą moksleivį. O šalpos minėjimas tik „supriešins“ gavėjus ir spaudos skaitytojus.

A + A Dr. JONAS DĖDINAS

Mirė 2004 m. kovo 12 d. Parrish, Florida. Gimė Pariebių kaime, Sintautų parapijoje. Nuo atvykimo į JAV gyveno Baltimore, MD, Rochester, NY ir West Chester, PA. Nuliūdę liko: žmona Nijolė Bogutaitė-Dėdinienė, Parrish, FL, dukterė Vilija, anūakai Aleksandras, Tomas ir Andrius, Deerfield, IL, brolis Lt. Col. Juozas Dėdinas, Woodland Hills, CA ir sesuo Marija Jazbutienė, Loveland, CO. A.a. Jonas bus palaidotas Sintautų kapinėse, Lietuvoje.

Nuliūdusi šeima

PADEKA

Mūsų brangi mama, motiutė ir prosenelė

A + A NATALIJA RAUCKINIENĖ

užbaigė žemišką kelionę 2004 m. vasario 15 d. Nuosirdžiai dėkojame draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems atsisveikinime ir laidotuvėse. Nuosirdi padėka kun. Algirdui Paliokui už atnašautas šv. Mišias, sukalbėtas maldas koplyčioje ir kapuose. Dėkui prel. Ignui Urbonui už prasmingą pamokslą. Dėkojame visiems už šv. Mišių aukas, už gėles, už aukas labdarai, pareikštas užuojautos žodžiu, raštu, per spaudą ir telefonu. Dėkui karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Donald Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę sūnus Alfonsas Rauckinas ir dukterė Regina Labanauskienė su šeimomis

Brangiai seseriai, tetai, svainei, kolegei

A + A dr. DOMAI KISIELIŪTEI ir Brangiam dėdei bei svainiui A + A KOSTUI DOČKUI

iškeliauvus amžinybėn, reiškiamo gilią užuojautą dr. PETRUI ir p. STEFAI KISIELIAMS, prof. JOLITAI KISIELIŪTEI-NARUTIENEI, dr. PETRUI V. KISIELIUI ir jų šeimoms.

Aldona ir Antanas Lipskiai
Praurimė ir Leonidas Ragai

A + A

dr. DOMICELEI KISIELIŪTEI

mirus, dr. PETRĄ KISIELIŪ ir jo šeimą, nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Algė ir Adolfas Šležai

A + A

LAIMA ELZBIETA MORKŪNAITĖ-JUCAITIENĖ

Baigė savo žemišką kelionę 2004 m. kovo 18 d. Jos šviesus prisiminimas liks mums nuolatos brangus. Nuosirdžiai dėkojame artimiesiems, reiškiusiems užuojautą liūdesio valandoje.

Jucaičių šeima: sūnus Antanas, marti Aurelija ir vaikai Andrius

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Konstitucinis Teismas nagrinėja paskutinįjį kaltinimą prezidentui

Atkelta iš 1 psl.

Prezidentui atstovaujantys advokatai Gediminas Baublys, Evaldas Rapolas ir Kęstutis Švirinas minėtas R. Pakso kalbas sakė buvus tiesiog kritika ir Seimo atstovų klausė, ar šie mano, kad prezidentui nesuteikiama teisė reikšti kritiką.

Anot E. Rapolo, tai, kad R. Pakso turėjo pagrindo reikšti nepasitenkinimą Seimo laikinosios komisijos darbu, patvirtina faktas, jog apkaltos komisija savo galutinėje išvadoje paliko tik 6 iš 17 laikinosios komisijos tikrų prezidentą kaltinančių epizodų.

Seimo atstovas Raimondas

Šukys, atsakydamas į tai, paaiškino, jog apkaltos komisija netyrė ir nevertino laikinosios komisijos išvadų — tiesiog ne visus nurodytus kaltinimus dėl įvairių aplinkybių ar įrodymų trūkumo ji pripažino pagrįstais. R. Šukio teigimu, Seimo atstovai nesiskėsiną į prezidento teises ir kritiką, tačiau svarbu nepainioti nuomonės pareiškimo ir kitų valdžios grandžių pažeminimo.

Kaip pabrėžė R. Šukys, visiškai žodžio laisvė ir teisė į kritiką Konstitucija garantuoja paprastam žmogui, bet ne prezidentui, kuris vyksta į susitikimus su rinkėjais, naudodamasis

visomis jam suteiktomis valstybės vadovo privilegijomis.

Konstitucija numato budus, kaip prezidentas gali teisėtai reaguoti į kitų valdžios institucijų veiksmus, ir ankstesni valstybės vadovai tokiu būdu sekmingai naudodavosi.

Tai oficialūs susitikimai su Seimo pirmininku, frakcijų vadovais, kurie rengiami „tam tikroje oficialioje aplinkoje“, sakė R. Šukys.

„Netinkamas budas prezidentui važiuoti į susitikimus su žmonėmis ir ginti savo autoritetą, žeminant kitos valdžios grandies — Seimo — autoritetą“, pabrėžė R. Šukys.

Seimas įspėjo riaušių kurstytojus

Atkelta iš 1 psl.

imtis tokio žingsnio ji paskatino rinkėjai.

„Jūs žada išvaikyti, o jūs tyli“, citavo Justinas Karosas jam rinkėjų išsakytus priekaištus.

Seimas priėmė pareiškimo po to, kai savaitę prezidento šalininkai Vilniuje, Klaipėdoje ir Šiauliuose surengė protesto

mitingus ir piketus, kuriuose ragino nutraukti apkaltos procesą.

Žiniasklaidos teigimu, mitinguose nuskambėjo šūkiai išvaikyti apkaltos procesą pradėjusį Seimą.

Prezidentas Rolandas Paksas antradienį pareiškė nepritariantis necivilizuotiesiems pilietinės nuomonės reiškimui budams

Statistika rodo senstančią Lietuvą

Atkelta iš 1 psl.

Nuo 1994 m. 1000-iai gyventojų tenka apie 3 ištuokas. Pernai, kaip ir 2002 m., išsituokė 10,600 porų.

Maždaug penktadalis porų išsituokė nepragyvenę santuokę 10 metų, 12 procentų — antrąjį vedybinio gyvenimo dešimtmetį.

Vidutinė buvusios santuokos trukmė 2003 m. buvo apie 12 metų. Atėityje, jei išliks pastarųjų metų ištuokų lygis, tikėtina, kad iš 100 susituokusių

porų daugiau nei 41 išsituoks.

Pastarąjį dešimtmetį mažėjęs gimstamumas auga — 2003 m. gimė 30,500 kodikių — apie 500 daugiau negu 2002 m.

Suminis gimstamumo rodiklis (vidutinis vaikų, kuriuos moteris pagimdė per savo gyvenimą, skaičius) 2003 m. buvo apie 1.3.

Toks žemas gimstamumo lygis nebeužtikrina demografinės pusiausvyros ir kartu kaitina.

Nuo 1990 m. iki 1994 m.

mirtingumas padidėjo 17.6 procento. Vėliau, iki 2001 m., mirtingumas mažėjo. Per pastaruosius ketverius metus mirtingumas padidėjo 7 procentais. 2003 m. mirė 41,000 žmonių, šiek tiek mažiau negu 2002 m.

Pernai daugiausia žmonių mirė nuo kraujotakos sistemos ligų — 22,300, piktybinių navikų — 7,800.

2002 m. tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė siekė 71.9 metų. Vyrų — 66.2, moterų — 77.6 metų.

Čikagoje ir apylinkėse

EDMUNDAS KULIKAUSKAS, Valdovų rūmų fondo valdybos pirmininkas iš Vilniaus, visą savaitę svečiavosi Čikagoje, turėjo posėdžius su Valdovų rūmų paramos komitetu JAV, apilankė Čikagos lituanistinę mokyklą, „Draugo“ redakciją ir kovo 21 d. turėjo išsamų pranešimą su Valdovų rūmų statybos paveikslais ekrane JAV LB Lemonto apylinkės narių metiniame susirinkime Pasaulio lietuvių centre. Ta proga apilankė čia gyvenantį didįjį Valdovų rūmų statytoją Bruno Matelį (su 10,000 dol.) ir jam įteikė didžiojo rūmų statytojo ženklą. Susirinkime buvo suaukota 1,330 dol. Valdovų rūmų atstatymui ir išplatinti 4 Valdovų rūmų maketai, skirti mūsų jaunimo „statybai“. Svečias kovo 22 d. išvyko atgal į Vilnių.

JUOZAS MIKULIS, GYV. Westchester, IL, ilgametis Draugo fondo **garbės narys**, visų vaju dalyvis, šio pavasario vaju parėmė 200 dol., pasiekdamas 3,600 dol. įnašų sumą. Labai dėkojame už gausią paramą Draugo fondui.

DR. NELĖ IR GERARDAS Juškėnai, gyv. Cleveland, OH, Draugo fondo pirmojo laipsnio **garbės nariai** 2004 m. pavasario vaju vėl atsiuntė 200 dol., pasiekdami 5,200 dol. įnašų sumą. Už nuolatinę ir gausią paramą Draugo fondui nuoširdžiai dėkojame.

LIETUVIŲ OPERA, KAIP IR kiekvienais metais, kviečia į premjerą ir laukia atvyksiančių daug svečių ne vien iš Čikagos ir jos apylinkių, bet ir iš visos Amerikos bei Kanados. Tikimės, kad šių metų spalvingas ir melodingas G. Verdi „Trubaduro“ spektaklis, pasižymintis skambiomis solistų arijomis ir puikiomis choro partijomis sugundys dar daugiau operos gerbėjų. Spektaklis įvyks sekmadienį, balandžio 25 d., 3 v.p.p., Morton gimnazijos auditorijoje, Cicero priemiestyje. Spektaklio bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str., Chicago, o užsakymus paštu prašome siųsti: Lithuanian Opera Co., Inc., 3222 W. 66th Place, Chicago, IL 60629. Daugiau informacijos suteiks pirmininkas Vaclovas Momkus, tel. 773-925-6193.

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ namų savininkų draugijos susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 26 d., 6 v.v., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw. Bus įvairūs pranešimai, po susirinkimo vaišės. Visi kviečiami.

VERBŲ KŪRIMO PAMOKOS vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje kovo 28 d., sekmadienį, nuo 11 v.r. iki 1 v.p.p. Verbas kurti mokys dailininkės Virginija Morrison ir Rasa Ibianskienė. Atsineškite žirkles, džiovintų augalų ir gėlių, kurių galima įsigyti parduotuvėje Hobby Lobby. Pamokos dalyviai gaus medinę lazdelę, kuri yra verbos pagrindas ir keletą džiovintų augalų. Daugiau informacijos ir užsiregistruoti galite tel. 773-582-6500.

„ŽALTVYKSLĖS“ DRAMOS samburis renkasi kovo 25 d., ketvirtadienį, 7 v.v., Jaunimo centre. Visi norintys prisidėti prie teatralų mielai kviečiami. Laukiami norintys vaidinti ar režisuoti, arba tiesiog turintys sparnuotų minčių. Teiraukitės tel. 773-286-6377, Ilona.

KAS YRA „STREVDVARIO“ projektas? Kviečiame visus į ypatingą susitikimą su kunigu Farrell Peternal, kovo 28 d., sekmadienį, tuoj po 11 v.r. šv. Mišių, nuo 12:15 iki 1:30 v.p.p., didžiojoje salėje, Pasaulio lietuvių centre. Kun. Farrell yra amerikietis iš Wyoming, kuris uoliai dirba dvylika metų Lietuvoje su šeimom ir jaunimu. Kun. Farrell pristatys programą su skaidrėmis apie „Strevdvario projektą“ – katalikiškas konferencijos centras tarp Vilniaus ir Kauno, kuriame bus teikiamas kultūrinis ir dvasinis ugdymas.

KOVO 28 D., SEKMADIENI, tuoj po 9 v.r. šv. Mišių, Šv. Antano parapijos patalpose, kavutės kambaryje vyks LB Cicero skyriaus metinis susirinkimas, kurio metu bus aptarta praeitų metų valdybos veikla, izdo ataskaita, naujos valdybos rinkimai. Valdyba kviečia gausiai dalyvauti, pateikti savo pasiūlymus ir pageidavimus. Ta pačia proga bus renkamas solidarumo įnašas, vyks pasivaišinimas kugeliu.

CHICAGO PARK DISTRICT ir Lincoln Park Conservancy ieško savanorių, aptarnausiančių teritoriją Alfred Caldwell Lily Pool ir Lincoln Park Conservatory and gardens. Apmokymai prasidės nuo kovo 27 d. ir vyks iki gegužės 8 d. Anketas galima gauti:

www.chicagoparkdistrict.com. Dėl informacijos skambinti Julia Bachrach, tel. 312-742-4698, arba Steve Zelter, tel. 773-883-7275.

RUOŠIANT SAVO ŠIRDIS Kristaus prisikėlimo šventei mums į pagalbą ateina Bažnyčia. Ji savo nariams sudaro puikias galimybes susitaikyti su Viešpačiu. Kun. Antanas Gražulis nuoširdžiai kviečia į Gavėnios rekolekcijas–susikaupimą Jėzuitų koplyčioje. Pamaldų tvarka: **Kovo 26 d. 5 v.v.** bus klausoma išpažinčių, 5:30 – v.v. himnas už šv. Dvasią, pamokslas ir šv. Mišios.

Kovo 27 d. 5 v.v. klausoma išpažinčių, 5:30 v.v. pamokslas ir šv. Mišios.

Kovo 28 d. 10:30 v.r. bendruomeninės susitaikymo pamaldos, šv. Mišios ir padėkos Dievui himnas „Tave Dieve garbinam“.

Pamaldoms vadovaus Kauno Jėzuitų gimnazijos kapelionas kun. Rytis Gurkšnys, JS.

ALRK MOTERŲ SAJUNGOS 3 kuopa, kviečia nares į šių metų pirmąjį susirinkimą, kuris įvyks kovo 27 d., šeštadienį, 3 v.p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parke. Dienotvarkėje, tarp kitų reikalų, ALRK Moterų sąjungos 90 metų jubiliejus. Bus kavutė.

PUTNAME, CT, KOVO 28 D., sekmadienį, 2 v.p.p. MVS – Marijos Vargdienių Seserų vienuolyno auditorijoje įvyks koncertas–vagus seserų globojamai „Neringos“ stovyklai pagelbėti. Koncerto programą atliks Aidai ir Dainius Puodžiukai. „Neringai“ šie metai labai sunkūs. Stovyklautojų visada daug, puikus vadovai, programa religiniu ir tautiniu atžvilgiu be priekaištų. Tačiau pastatai sensta. Pavasarį reikia dengti stovyklautojų namelių stogus ir įvesti naują kanalizaciją. Tai kapitalinės išlaidos! Prieš porą savaičių rengėjai – MVS Rėmėjų valdyba išsiuntė kvietimus atvykti į koncertą ir prašymą, kad tie, kurie negalės jame dalyvauti, atsiųstų dosnią auką pridėdami vokelyje. Rėmėjai – MVS Rėmėjų valdyba jau iš anksto nuoširdžiai dėkoja, kad ir už nedidelę auką.

„DRAUGUI“ — 95

DĖMESIO! BILIETUS į „Draugo“ jubiliejinį koncertą, kuriame koncertuos Lietuvos Karo akademijos vyrų vokalinė grupė „Kariūnas“ galima įsigyti Lemonte iki šio sekmadienio, 1 v.p.p. ir „Seklyčioje“ iki šio penktadienio. Pasirūpinkite bilietais iš anksto, kad nereikėtų stovėti eilėje.

KOVO 28 D. „KARIŪNAS“ GIEDOS MARQUETTE PARKO ŠVČ. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje 10:30 v.r. šv. Mišių metu. Norintieji pasimatyti su kariūnais, prašomi ateiti į parapijos salę po pamaldų.

Jaunimo centre

Šiais metais įvyko Jaunimo centro metinis susirinkimas, kurio metu buvo išrinkti JC Tarybos ir Valdybos nariai. Iš kairės sėdi: Anelė Pocienė, Pranė Masilionienė, Milda Šatienė, Marytė Utz; stovi: Liūdas Ramanauskas, Vaclovas Momkus, dr. Petras Kisieliū, Algis Čepėnas, Viktoras Jautokas, kun. A. Gražulis, Stasys Žilevičius ir Antanas Paužuolis.

Jono Tamulaičio nuotrauka

Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių susirinkimas

Amerikoje gyvenantieji Lietuvos Vyčiai, ypač tie, kurie gyvena šiame rajone, kas metai pamini Šv. Kazimiero šventę. Šiais metais šis paminėjimas įvyko kovo 7 d. 12:15 val. p.p. buvo atnašautos šventos Mišios už mirusius ir gyvuosius narius Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, daugelio asmenų vadinamoje lietuvių katalikų Katedroje. Šv. Mišias atnašavo kun. Antanas Zakarauskas, einas Dvasios vadovo pareigas Lietuvos Vyčiams Vidurio rajone. Jam talkino diakonas Vitas Paškauskas. Kun. A. Zakarauskas savo pamokslu pažymėjo maldos rekalingumą Dievui ir Šventam Kazimierui, nes jis yra Lietuvos šventasis, o Vyčiai jį pasirinko globėju. Taip pat dėkojo susirinkusiems už gausų dalyvavimą, tuomi porodant, kad jie brangina Šventą Kazimierą.

Prieš šv. Mišias buvo iškilmingai įneštos Amerikos, Lietuvos ir Vidurio rajono Vyčių vėliavos. Mišių aukojimui aukas atnešė Robertas Martin, einas pirmininko pareigas Vidurio rajone ir Leonas Paukšta, pirmininkas 112-tos kuopos. Mišių skaitinius ir giesmes vedė Zuzana Binkis, ilgametė Vyčių narė.

Po šv. Mišių dalyviai ėjo į parapijos salę, kur vyko tolimesnis susirinkimas. Susirinkimą atidarė Robertas Martin, Vidurio rajono Vyčių pirmininkas ir pakvietė kun. Antaną Zakarauską palaiminti šį susirinkimą. Kun. A. Zakarauskas

savo žodyje prašė Dievo ir Švento Kazimiero neapleisti šių susirinkusių ir teikti ištvermės tolimesnei veiklai ir taip pat palaiminti valgius. Prie valgių patiekimo ir aptarnavimo daug prisidėjo darbščiosios 112-tos kuopos narės.

Šis susirinkimas buvo pirmasis šiais metais, todėl pirmininkas Robertas Martin iškviatė visus valdybos, komiteto ir kuopų valdybos narius, kad padarytų pranešimus apie jiems patikėtus arba apsiimtus veiklos darbus. Ši valdyba apima labai placią veiklą, todėl pranešimai užtruko gana ilgokai. Vidurio rajonui priklauso 10 kuopų ir ne visos yra veiklios. Toliausia kuopa yra Los Angeles, Kalifornijoje. Šitoks išsisklaidymas nėra naudingas veiklai, dėl nuotolių ne visada pavyksta dalyvauti susirinkimuose. 112-tos kuopos narių dalyvavo daugiausia, nors ir daugelis iš jų gyvena tolimuose priemiesčiuose.

Šio susirinkimo metu buvo įteiktas trečio laipsnio žymuo ilgametėi 112-tos kuopos darbuotojai Marijai — Onai Gincius. Šio laipsnio žymenys yra įteikiami tik per Vidurio rajono susirinkimus, žemesni ordinai duodami per kuopos susirinkimus. 112-tos kuopos pirmininkas pranešė, kad jo vadovaujama valdyba paskyrė 500 dolerių paramą „Draugo“ dienraščiui, jo 95 metų jubiliejaus proga. Valdybos pirmininkas Robertas Martin kvietė visus Vyčius dalyvauti metiniame visos Amerikos Lietuvos Vyčių

Kun. Antanas Zakarauskas atnašauja šv. Mišias.
Nuotr. seselės Tercisia Stulgis.

susirinkime, kuris įvyks rugpjūčio mėn. 5—8 dienomis Kearny, NJ. Šis susirinkimas yra labai svarbus, nes tuo metu yra ir išrenkama aukščiausioji Lietuvos Vyčių vadovybė. Maria Kinčius, Theresė Strolia ir R. Martin pranešė apie kitus Vidurio rajono susirinkimus, kurie įvyks šių metų bėgyje. Apie smulkesnius įvykius Lietuvos Vyčių organizacijoje reikia kreipti dėmesį į siunčiamą biuletinį „Trumpet“ ir mūsų „Vytis“, kurį gauna kiekvienas narys susimokėjęs nario mokesį.

Lietuvos Vyčiai yra pasiryžę išgarsinti Lietuvoje, Šiluvoje įvykusį pirmą Marijos apsišventinimą, kuris buvo popiežiaus pripažintas. Ši šventovė gražinama. Kun. Rimvydas Adomavičius pranešė, kad pavogta Marijos karūna ir kai kurie brangūs papuošalai buvo

grąžinti.

Robertas Martin, Vidurio rajono pirmininkas dėkojo už gausų dalyvavimą pamaldose, pasisvečiavimą ir susirinkime. Dėkojo ir kunigams, ypač kun. Jonui Kuzinskui už leidimą pasinaudoti parapijos sale, kun. Vito Mikolaičiui, Rimvydai Adomavičiui, kun. Antanui Zakarauskui ir diakonui Vytui Paškauskui, ir kelioms seselėms iš Šv. Kazimiero vienuolyno už dalyvavimą šiame susirinkime. Prieš susirinkimo uždarymą, kun. Antanas Zakarauskas sukalbėjo padėkos maldą ir prašė Šventą Kazimierą užtarimo pas Dievą padėti tolimesniuose darbuose ir mes turime vadovautis Lietuvos Vyčių himno žodžiais, kurie sako: „Nuženk Galybę iš Dangaus ir stiprink jauną Vyčių dvasią, mes už teisybę stosis drąsiai“.

Antanas Paužuolis

LIETUVIŲ FONDAS NETIKĖTAI GAVO 150,000 DOL. PALIKIMO ČEKĮ

Š.m. kovo 9 d. Lietuvių fondo valdyba turėjo posėdį Pasaulio lietuvių centre. Pirm. Povilui Kiliui išvykus kitais reikalais iš miesto, posėdžiui pirmininkavo vicepirm. Arvydas Tamulis.

Posėdžio darbotvarkė buvo tik informacinio pobūdžio. Praėjusio posėdžio protokolas ir naujų narių priėmimas, priimta be diskusijų. Po to buvo svarstoma ir diskutuojama įvairūs pasirošimo darbai atėjant Lietuvių fondo metiniam narių suvažiavimui, kuris įvyks gegužės 8 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre. Kiekvienas fondo narys paštu gaus paruoštą metinę fondo veiklos ir darbų apyskaitą, darbotvarkę, nario įgaliojimą su turimu balsų skaičiumi, galės įgalinti kitą asmenį, jei jis pats asmeniškai negalės suvažiavime dalyvauti.

Lietuvių fondas šiais metais pakeitė paramos ir stipendijų prašymų pakeitimo data, t.y. stipendijų prašymų terminas baigėsi 2004 m. kovo 15 d., o paramos prašymų 2004 m. balandžio 15 d.

Ramūnas Astrauskas, LF adm. pranešė, kad LF netikėtai gavo, iš vienos advokatų firmos Floridoje, palikimo čekį 150,000 dolerių sumoje. Vėliau paaiškėjo, kad LF narys Petras Skinkūnas,

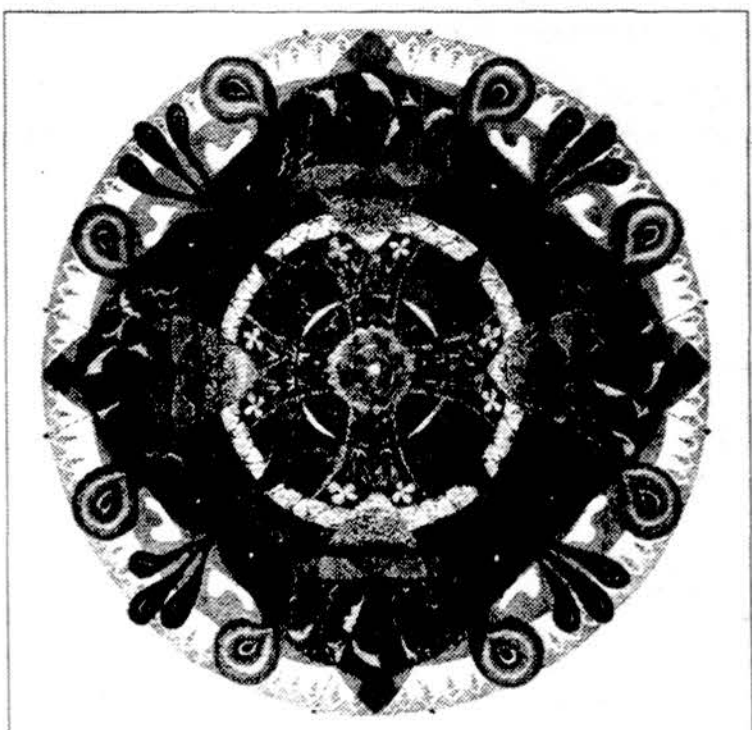
gyv. Floridoje, mirė 2002 m. rugsėjo 30 d. Jis savo testamente paliko Lietuvių fondui 150,000 dol., o visą kitą likusį turto palikimą paliko savo giminėms Lietuvoje. Iki šiol Lietuvių fondas neturėjo jokių žinių apie velionio Petro Skinkūno palikimą fondui. Tai yra retas toks atsitikimas, kad apie tokią didelę palikimo sumą LF nebuvo informuotas.

Nutarta: kitas posėdis bus balandžio 27 d. Posėdyje dalyvavo: LFT pirm. dr. A. Razma, Garbės komiteto pirm. dr. J. Valaitis, R. Astrauskas, V. Kleiza, A. Razmienė, St. Džiugas, R. Stephens-Zemaitienė ir A. Tamulis.

St. Džiugas

Čiurlionio galerijoje

Š. m. balandžio 2 d., penktadienį, 7:30 v.v., jaunimo centro Čiurlionio galerijoje atidaroma Albino Pauliukevičienės (akvarelė, tema „Lietuvos vaizdai“), Rūtos Ostrovskajos ir Angelės Jonelienės (mandalos) kūrybos paroda. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Mandala. A. Jonelienė, 2003 m.

SKELBIMAI

**IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS**
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

**Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS**
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

**Advokatas
Vytenis Lietuvninkas**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

**Advokatas
Jonas Gibaitis**
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

**DĖMESIO! DĖMESIO! Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto,
tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS
jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel.
773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu
4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.**